

Digitaal onderwijs
Hoe hightech is de RU?

Gevraagd: intellectueel M/V
Gebrek aan grote denkers

De fascinatie van Muysken
'Taal is vlees en bloed'

A

o

X

Giel Beelen,
gastdocent

Als we een uitstapje maken met studenten, doen we het meteen goed

Schrijf je in voor de Global Apollo Experience

Ze zijn er te over. Traineeships, business courses, masterclasses. Vol met intensieve programma's waarvoor je soms ook naar het buitenland mag. Kom je als aanstormend talent toch mooi een keer in Londen of zelfs New York als je geluk hebt.

Bij Allen & Overy pakken we dergelijke zaken net iets anders aan. Organiseren we trajecten die je net iets verder brengen. Zoals de Global Apollo Experience. Een programma van vijf maanden ter aanvulling op je studie en als voorbereiding op de commerciële advocatuur. Eens in de twee weken volg je colleges van kopstukken uit de juridische praktijk, waarbij vrijwel alle aspecten van het recht aan bod komen. Daarnaast krijg je praktische trainingen om je breed te ontwikkelen. Bovendien kun je meteen je grenzen verleggen: gedurende vijf maanden werk je in een team aan een internationale overname waarvan de closing tijdens een vierdaags verblijf in Hongkong plaatsvindt. De Global Apollo Experience is bedoeld voor studenten in de laatste fase van hun studie Nederlands recht, notarieel recht of fiscaal recht.

Meld je vóór 15 februari 2008 aan op www.werkenbijallenoverly.nl.

De Global Apollo Experience start op 10 maart 2008 met een introductie op onze kantoren in Hamburg, Milaan, Parijs, Brussel, Praag of Londen en eindigt op 30 juli 2008 na een 4-daags verblijf in Hongkong.

Nummer 7 • jaargang 8 • 22 november 2007

De Amsterdamse burgemeester Job Cohen ontvangt een eredoctoraat van de Radboud Universiteit, werd deze week bekend gemaakt. De plechtigheid vindt plaats op 15 mei 2008. Naast Cohen verleent de universiteit eredoctoraten aan de jurist Eric Dirix, de fysicus Sir Richard Friend en de psycholoog John Bargh. *Zie ook pagina 5*

Interview Giel Beelen

Tijdens het Wintertuinfestival geeft 3fm-presentator Giel Beelen een gastcollege op de Radboud Universiteit “Het is niet zo dat ik nadrukkelijk mijn best doe om er onverzorgd uit te zien, maar ik vind het wel fijn om onaantrekkelijk te zijn.”

Achtergrond Gevraagd: intellectueel M/V

Wie wil er nog een intellectueel zijn? In de twintigste eeuw een eretitel, tegenwoordig vooral een verwensing. RU-wetenschappers van de 21e eeuw reageren: “Wetenschap is mijn instrumentarium.”

Wetenschap De fascinatie van Pieter Muysken

Zijn oppas was een Quechua-indiaanse met zwarte vlechten en een hoed. We hebben het over taalwetenschapper Pieter Muysken: via een omweg weer terug in Bolivia om indianentalen te ontvlechten. “Het voelt een beetje alsof je een code aan het kraken bent.”

en verder 4 nieuws & opinie 10 wetenschap kort 14 De digitale universiteit 26 cultuur 30 Vox Campus 32 huisgenoten

Bij dit nummer Het moet nog Sinterklaas worden, maar op de redactie van *Vox* zijn we al druk bezig met de kerstspecial en weigeren we stoïcijns elke afleidende pepernoot. Thema dit jaar: ‘Boete en verzoening’. Ofwel: de biecht. Het bracht ons bij de online biechtstoel www.biechten.be. Menig *Vox*-redacteur zit intussen prevelend achter het beeldscherm – de meeste zonden zijn namelijk met een stuk of wat Weesgegroetjes en Onze Vaders af te kopen – zodat ze met een rein geweten de decembermaand in kunnen. Zelf kon ik vanochtend weer even ruiken aan het échte heilzame handwerk. Maar liefst twee keer werd mij de weg gevraagd: aardige docent uit Alkmaar zocht aula, wanhopige rolstoelstudent zocht studentenzaken. Beide keren was ik – kerst-thema in het achterhoofd – uiterst vriendelijk en voorkomend. Een ware ambassadeur van de Heilige Radboud. Ik knapte er meer van op dan van die Weesgegroetjes. Snel kijken of ik nog een bejaarde kan helpen oversteken! /Patricia Veldhuis

Kerstpakket naar de armen

Voor sommigen is het een symbool van de westerse overconsumptie: het kerstpakknet. Al jaren wordt er over gemopperd in de wandelingen van alle faculteiten en clusters, maar nu is eindelijk iemand tot actie overgegaan. Medewerkers van rechten kunnen hun pakket aan de Voedselbank doneren.

“Zo! Nou!”, Hanneke Spath van de onderdeelcommissie rechten, initiatiefnemer van het plan, is zelf verbaasd als ze het aantal aanmeldingen checkt. Vrijdag is

de mailing de deur uit gegaan en nu, maandag eind van de ochtend, zijn er al 33 aanmeldingen binnen. “Meer dan verwacht”, zegt Spath tevreden.

Het kerstpakknet, dat alle medewerkers van de universiteit ontvangen noemt ze “op zichzelf een leuk gebaar”. Maar iedereen weet ook dat een flink deel van het pakket tegen de zomer in de prullenbak belandt of op de Koninginnedagmarkt wordt aangeboden. Spath zou het ideaal vinden wanneer je als werknemer de keuze hebt: of een kerstpakknet, of het geldbedrag aan een

goed doel schenken. Omdat dit niet centraal wordt geregeld, heeft de onderdeelcommissie van rechten het heft zelf in handen genomen.

Medewerkers van rechten kunnen vrijwillig afstand doen van hun kerstpakknet waarna het wordt overgedragen aan de voedselbank. Die verzorgt op tweewekelijkse basis voedselpakketten voor 120 gezinnen die voor korte of langere tijd financieel niet kunnen rondkomen. “Op die manier weet je zeker dat het pakket een zinvolle bestemming krijgt”, aldus Spath. /RG

Drie vragen aan Griet Coupé

De Belgische Griet Coupé mag zich de helderste schrijver van de campus noemen. De promovenda Engels aan de letterenfaculteit is winnaar van de taalwedstrijd die door het Universitair Talencentrum UTN was uitgeschreven ter ere van het vijftienjarige bestaan.

Wat was uw inzending?

“Een mailtje dat ik gestuurd had naar de Belgische overheid om mijn grieven te uiten over het bedrevend formele taalgebruik en het gebrek aan duidelijke informatie op de verkiezingswebsite.

De jury noemde het vooral helder en vond het kennelijk prijzenswaardig dat een zeer kritisch stuk toch op een heel vriendelijke manier voor het voetlicht kon worden gebracht.”

Is zo'n wedstrijd als Raak Radbouds hard nodig op de Radboud Universiteit?

“Ik werk bij letteren tussen mensen die bijna allemaal taalkundig geschoold zijn. Dus hier valt het nog wel mee. Toch denk ik dat het altijd een goede zaak is om als organisatie aandacht te besteden aan de taalvaardigheid van je mensen. Taal is je visitekaartje

waar volgens mij niet genoeg nadruk op kan worden gelegd.”

U behoort tot de Vlamingen, die ook vaak beter scoren dan de Nederlanders bij het Grote Dictee en Tien voor Taal. Zijn jullie gewetensvollere taalgebruikers dan wij?

“Nee, je kunt hoogstens zeggen dat Vlamingen zich wat meer bezighouden met spelling. Maar spelling is maar één aspect van de taal, op andere gebieden doet België het juist veel minder goed. Overheden in Vlaanderen hebben bijvoorbeeld een erg formalistisch taalgebruik. Veel te stijf en te deftig.” /RG

Bromsnor

Het surveilleren bij tentamens besteden wij graag uit aan oud-militairen. Ze maken deel uit van de grote bejaardenpool, die niets fijner vindt dan zich op de universiteit nog eenmaal verdienstelijk te maken. Ze paraderen graag rücksichtslos door de tentamenzalen, onderwerpen etuitjes, flesjes water en capuchonnetjes aan intimiderende fouillades, en jagen, gelijk cipers, eenieder de stuipen op het lijf. En o wee als zo'n majoor b.d. een student trapeert op het tersluiks consulteren van een spiekbrief! Dan ketst hij hard met zijn rietje op zijn lessenaar, grijpt de snoodaard in de kraag en levert hem resoluut over aan de examencommissie. En zo hoort het ook. Volgend jaar wil ik graag zo'n wapenbroeder naast me, tijdens het college geven. Dan kan hij orde houden, straf uitdelen en alle mobieltjes confisqueren.

Maar toch, zo'n ancien combattant jaagt ook mij angst aan. Cornelissen is zo'n man. Hij heeft een functionele snor, een hard buikje en een sonore bariton. Als hij praat, trillen mijn nekharen. Zo'n man die mij gegarandeerd 'dat vrouwtje' noemt bij zijn biljartvrienden. Toen ik voorzichtig suggereerde dat zijn optreden wellicht bijdroeg aan de schichtigheid

MGT

van de studenten, zei hij: “Onzin.” Daar liet hij het bij. Wij maakt deze vorm van argumentatie volslagen weerloos. Hoe ga je om met het gelijk van vroeger? Cornelissen kwam de tentamens overhandigen. Hij legde de stapel op tafel en zei: “Mooi tentamen.” Ik voelde me meteen gegeneerd. Was dit een compliment? Of wilde hij laten merken dat hij in staat was de kwaliteit van mijn werk te beoordelen? Als dit soort types beginnen met vleierij, dan weet je dat er nog wat komt. Voor je het weet ligt er een verzoek tot bijscholing, een huwelijksaanzoek, of de belofte dat hij me de volgende keer zal helpen bij het maken van de vragen. Ik zette me schrap en zei niets. “Ter zake,” commandeerde hij zichzelf. “Ik heb hier een papiertje met de antwoorden.” Ik nam het aan en bekeek het. Ik vermoedde dat een student op het toilet met spiekbriefjes was betrapt. Ik legde het papiertje op de stapel, ik had geen idee wat ik ermee moest. “Dank u wel, meneer Cornelissen.” “Jacques”. “Meneer Cornelissen.” Hij knikte. Hij begreep de boodschap. Hij was al half de kamer uit. Toen draaide hij zich nog eens om en zei bijna grommend van schaamte: “Dat zijn mijn antwoorden. Ik zou willen weten of ik het gehaald had.” /Mgt

DORPSPOMP

Het kerstpakknet is van oorsprong een geschenk van een organisatie aan werknemers. Nu geeft de Faculteit der Rechten haar werknemers de kans om hun kerstpakknet aan de voedselbank te doneren. Goede daad?

Ben Vedder,
decaan faculteit der theologie

“Persoonlijk ben ik nooit een voorstander van de kerstpakketten geweest. Het idee om de werknemers te laten kiezen vind ik leuk. Juist als schenking aan de voedselbank vindt het kerstpakknet iets terug van zijn originele doel. Het past uitstekend bij de kerstgedachte.”

Willem Hooglugt,
woordvoerder college van bestuur

“Het pakket is een blijk van waardering van de universiteit naar haar werknemers. Wat ze er mee doen moeten ze natuurlijk zelf weten, maar de rechtenfaculteit loopt behoorlijk op de troepen vooruit. Ze weten tenslotte nog niet wat er in het pakket zal zitten. Dat weet zelfs ik niet.”

Monique van Hapert,
medewerkster examenbureau

“Ik vind het pakket een grote verspilling. Het zou geen enkel probleem zijn als ik het niet meer zou krijgen. De voedselbank mag het zo hebben.”

Joris Gijsenbergh,
studentassistent Centrum
voor Parlementaire Geschiedenis

“Van kerstpakketten word je over het algemeen niet echt vrolijk. De optie om het pakket aan een goed doel te doneren is een goede zaak. De helft van de inhoud wordt toch niet gebruikt.”

Martha Opmeer,
vrijwilliger voedselbank Nijmegen

“We krijgen wel vaker kerstpakketten die organisaties overhouden. Met de pakketten van de rechtenfaculteit zijn we extra blij, omdat ze voorafgaand aan de kerst komen en niet pas in januari. Dit zullen de mensen van de voedselbank ontzettend waarderen.” /TV

Cohen krijgt ere doctoraat

Ter ere van haar zeventiende lustrum reikte de Radboud Universiteit in mei maar liefst vier ere doctoraten uit. Behalve de wetenschappers Dirix, Friend en Bargh (zie kader), krijgt ook de Amsterdamse burgemeester Job Cohen een ere doctoraat. *Vox* vroeg Cohen om een reactie.

Job Cohen

Hoeveel ere doctoraten heeft u eigenlijk?

‘Vorig jaar heb ik mijn eerste gekregen van een universiteit in Canada. Dit is mijn tweede. En omdat ik zelf afkomstig ben uit de academische wereld ben ik daar erg verguld mee.’

Als bestuurder staat u erom bekend dat u kiest voor de dialoog, ook wanneer anderen vinden dat een harde aanpak beter zou zijn. In de motivatie voor dit ere doctoraat wordt u daar expliciet om geroemd. Is die steun belangrijk?

“Ja, een dergelijk aanpak is volgens mij de juiste, niet alleen voor Amsterdam maar voor heel Nederland. Natuurlijk is het prettig wanneer je daar steun voor krijgt. Het is niet altijd gemakkelijk geweest. Vooral vlak na de dood van Theo van Gogh volgde een roep om een ‘harde aanpak’. Zelf ben ik een stevige aanpak nooit uit de weg gegaan overigens, ik zoek het vooral in de combinatie van harde aanpak en dialoog. Gelukkig heb ik daar altijd de steun van het gemeentebestuur voor gekregen – eerlijk gezegd zou ik ook niet weten hoe het anders moet.”

U was wetenschapper, politicus en bestuurder. Welk van die drie functies karakteriseert Job Cohen het best?

Aarzelend: “Bestuurder, dat loopt toch als een rode draad door mijn carrière. Zelfs op de universiteit van Maastricht ben ik vooral bestuurder geweest. Eerst van de juridische faculteit. Later als rector magnificus. Mijn hart ligt bij het politieke bestuur, ik zou niet in de private sector aan de slag willen. Dat heeft waarschijnlijk ook te maken mijn twee ouders die allebei politiek actief waren. Op mijn tiende zat ik al op de publieke tribune van de gemeenteraadsvergadering en sinds mijn achttiende ben ik lid van de PvdA.”

Als Maastrichtse universiteitsbestuurder voerde u het probleemgestuurd (PGO) onderwijs in, waarbij de zelfwerkzaamheid van studenten voorop stond. Nu willen we, de Radboud Universiteit voorop, weer

meer contacturen. Was PGO een slecht idee?

‘Nee, het was destijds een goed tegenwicht voor die eindeloze hoor- en werkcolleges. Maar ook toen al was duidelijk dat de methode niet voor alles en iedereen de juiste was. Er is niet één zaligmakende methode en in de huidige situatie denk ik dat uitbreiding van de contacturen een zinvolle strategie is.’

Kent u eigenlijk veel mensen binnen de Radboud Universiteit?

“Wel een aantal. Ik ken de rector

De andere ere doctoraten:
Prof. mr. Eric Dirix behoort tot de meest vooraanstaande en gezaghebbende hoogleraren op het gebied van civiel recht in België. Hij is nauw betrokken bij het onderwijs en onderzoek van de Nijmeegse rechtenfaculteit, vooral bij het Onderzoekscentrum voor Onderneming en Recht (OO&R).
Prof. dr. Sir Richard Friend is een theoretisch en vaste-stof fysicus die een brug heeft geslagen naar de organische en polymeerchemie. Zijn visie en aanpak past bij het Instituut voor Moleculen en Materialen (IMM) van de Radboud Universiteit, dat intensieve wetenschappelijke contacten met hem onderhoudt.
Prof. dr. John Bargh is internationaal de meest vooraanstaande onderzoeker op het gebied van sociale cognitie. Hij onderzoekt de automatische en onbewuste processen die het menselijke gedrag sturen. Het Nijmeegse onderzoek op dat gebied is sterk door Bargh geïnspireerd.

magnificus Bas Kortmann omdat hij samen met mij in Groningen rechten studeerde. Maar ook collegevoorzitter Roelof de Wijkerslooth ken ik goed omdat hij directeur-generaal was bij het Ministerie van Onderwijs in de tijd dat ik daar als staatsecretaris zat. Verder ken ik uit mijn studietijd ook Harry Bekkering, hoogleraar bij letteren. Samen met mijn vrouw heb ik het echtpaar Bekkering nog leren bridgen.”/RG

SPRAAKWATER

“Bij het zien van de uitgemergelde en bange gezichten van de opgejaagde, vermeende ‘wielerterroristen’, zoals Vinokourov, Rasmussen, Mayo, Jaksche en Landis, doemt de vraag op wie eigenlijk dader is en wie slachtoffer”.

Geografen Henk van Houtem, Freerk Boedeltje en Bas Spierings vrezden de antidoping terreur in de wielerswereld. NRC Handelsblad, 17 november.

“Wij hebben altijd al aan onszelf gesleuteld, en daarin berust in feite onze waardigheid. Als we dat miskennen, vallen we ten prooi aan technofobie.”
Wetenschapsfilosoof Hub Zwart ziet de nieuwe genetische technieken niet als bedreiging voor de essentie van het mens-zijn. NRC Handelsblad, 16 november.

Drietand

Erasmus-avenue

Ik weet een mooi verjaardagscadeau dat de stad aan de Universiteit kan geven. Want nog even en dan is het zover. Dan wordt de universiteit 85 jaar. Eerst over het waarom van het cadeau. Ashok Bhalotra, de architect van de huidige campus klaagde er onlangs in *Vox* over dat van zijn oorspronkelijke plan weinig meer heel is. Nou gebeurt dat wel vaker met ruimtelijke plannen, maar hij heeft in dit geval wel een punt. Zijn belangrijkste commentaar was dat er een duidelijke regisseur ontbreekt in de huidige campusvernieuwing. Daardoor is er een sterk versnipperd, non-descript landschap van objecten ontstaan. De gebouwen zijn belangrijker gemaakt dan de verbindingsruimtes. Er lopen drukke autowegen dwars over de campus (Erasmuslaan, Heyendaalseweg), de groenstroken zijn versnipperd en slecht met elkaar verbonden en er ontbreekt een aantrekkelijke centrale verblijfsruimte op de campus. De campus is een ruimte (space), geen plek (place) geworden. En dan kom ik bij het cadeau. De gemeente als hoeder van de openbare ruimte zou zichzelf en de universiteit

In de nieuwe rubriek Drietand geven drie Radboudianen, Henk van Houtum, Lisa Westerveld en Peter van der Heiden om beurten hun mening.

een geweldige dienst bewijzen als het de openbare ruimte op de campus centraal zou gaan registreren. Begonnen zou dan kunnen worden met de ombouw van de Erasmuslaan naar een centrale open wandel -en verblijfsruimte, de Erasmus-avenue. Kijk en leer van de internationale allure van de bouwplannen van de Delftse campus of de mooie esplanade op de Tilburgse campus. Draai de ruggen van de gebouwen naar elkaar toe. Open het woud aan gebouwen. En maak een aantrekkelijke promenade met lange zitbanken, bomen, winkels, een restaurant en cafés met terrassen op de avenue. Een avenue die studenten en docenten van verschillende disciplines verleidt om er te verblijven. Natuurlijk, de gemeente heeft het druk met bouwen. Koers West, Waalfront, 52 Degrees, de Waalsprong, het zijn

allemaal belangrijke projecten, maar niet belangrijker. Ik vind dat de universiteit en het UMC als aandachtstrekkers en werkgelegenheidsmotoren van de stad een bijzonder cadeau verdienen. En het is een cadeau dat de gemeente ook aan zichzelf geeft. Want een campus van allure verdient zichzelf terug. Ik kan niet wachten tot we jarig zijn. /Henk van Houtum

Schrijf een kort verhaal en win 500 euro

Het Kerstnummer van *Vox* staat in het teken van 'boete en verzoening'. In dit nummer wordt een kort verhaal afgedrukt van degene die er het beste in slaagt dit thema te verwoorden. Stuur je tekst (max. 1.000 woorden) in vóór 10 december, naar onderstaande adressen. De winnende inzending wordt geplaatst in *Vox* en krijgt 500 euro. De jury bestaat uit Patricia Veldhuis (*Vox*), Lydia van Aert (Cultuur op de Campus) en Frans Kusters (jurist en schrijver van korte verhalen).

Inzendingen naar: Redactie Vox, postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Of mail naar: Redactie@vox.ru.nl

Hier ben ik

Drie bekende Nederlanders komen college geven tijdens literair festival De Wintertuin. Het gaat om schrijver en theatermaker Arjen Lubach, deejay Giel Beelen en kamerlid Marianne Thieme. Alledrie geven ze college rondom het thema 'Hier ben ik', over wat je mening nog betekent als iedereen via internet zijn stem kan laten horen. De Wintertuin (www.wintertuin.nl) begint maandag 26 november. Zie ook het interview met Giel Beelen in 7 uit 52 op pagina 12-13

Ruzie in Villa van Schaeck

Disputenfederatie Argus moet Villa van Schaeck verlaten. Dat vindt het stichtingsbestuur, dat verantwoordelijk is voor het beheer van het pand. Op feestavonden zouden disputen tot driemaal toe overlapt veroorzaakt hebben.

Het meest recente incident dateert van enkele weken geleden. Een feest van het Argus-dispuut Boeland zou toen hebben geleid tot 'rotzooi' in de algemene ruimtes. Volgens interne bronnen was dat de vijfde keer dat een feest van een Argus-dispuut uit de hand liep. Voor het stichtingsbestuur van de Villa, dat bestaat uit leden van Phocas en het christelijke NSN, was daarmee de maat vol. Volgens Argus heeft het stichtingsbestuur te kennen gegeven dat de disputenfederatie wat haar betreft zijn biezen kan pakken. "Overdreven", vindt Argusvoorzitter Joost Volkers. "Ik begrijp best dat bepaalde

zaken niet door de beugel kunnen. Van de andere kant mag je als stichtingsbestuur ook wel een beetje begrip tonen voor de organisaties in het pand. Je hebt het wel over studenten tenslotte. Daar gebeurt wel eens wat."

Paul de Vos is voorzitter van het stichtingsbestuur. Overdreven actie? "Nee", vindt hij. "De tien studentenorganisaties in Villa van Schaeck zijn behoorlijk eensgezind over de manier waarop we met het pand willen omgaan. Het gedrag van sommige disputen van Argus sluit daar niet bij aan en zorgt voor overlapt."

Het laatste woord is nu aan de Stichting Nijmeegs Universiteitsfonds (SNUF). Als pandeigenaar is dat degene met wie Argus een huurcontract heeft. Volkers heeft goede hoop dat het SNUF wat meer coulanace zal tonen dan de beheerders van het pand. Het SNUF laat weten dat de zaak in behandeling is. /RG

OVER DE SCHUTTING

De universiteit van Tilburg heeft reden om de vlag uit te hangen. Terwijl andere universiteiten een feestje vieren vanwege hun notering in de Times 200 van beste universiteiten, hebben de Tilburgers de titel van 'Schoonmaakster van het jaar' in de wacht gesleept. De 24-jarige Debby van Lissum kreeg de prijs en was naar eigen zeggen 'perplex'.

Mogelijk kan ze haar vaardigheid gebruiken om straks de glazen kooi schoon te maken waarin leden van de Tilburgse studentenvereniging Plato zich hebben laten opsluiten 'voor het goede doel'. Wie wil bijdragen kan de heren en dames in de kooi opdrachten laten uitvoeren voor geld. Zo heeft Luuk al in een tepel mogen bijten van Roanne. Voor een euro.

Typische alfa's en gamma's natuurlijk, want bèta's houden zich niet onledig met dergelijk zinloos vermaak. Uit gegevens van het Platform Bètatechniek blijkt dat bèta's slim en reislustig zijn, dus niet weird, honkvast of autistisch zoals wij altijd dachten. Ze doen gemiddeld een half jaar korter over hun studie dan alfa's en gamma's en halen een hoger eindcijfer. Bovendien overwegen dubbel zoveel afgestudeerde bèta's (6 procent) naar het buitenland te gaan. Het onderzoek kreeg verrassend weinig publiciteit, behalve in *bètacity Twente*. Daar was het voorpaginanieuws. /RG

Maartje Goderie topsporter van het jaar

In een afgeladen café Van Buren werden op 20 november de jaarlijkse sporttitels van de Nijmeegse Studentensportraad bekendgemaakt. Maartje Goderie kreeg de titel topsporter van het jaar. Sporter van het jaar werd wielrenner Jeroen Janssen. Jacqueline Melis van roeivereniging Phocas mag zich een jaar lang sportster van het jaar noemen. Eveneens van Phocas is het viertal dat de Koninklijke Hollandbeker won en daardoor de titel team van het jaar in de wacht sleepte. Thomas Dunckerbeck van de mountainbikevereniging Velocidad werd trainer van het jaar en Martijn Kolkman (surfvereniging Aelos) werd geëerd als meest waardevolle vrijwilliger. /RG

Geen geld voor reorganisatie bedrijfswetenschappen

Eerder deze maand kondigde decaan Hans Mastop van managementwetenschappen vergaande stappen aan, om de grootste studierichting binnen zijn faculteit weer op de rails te krijgen. Gedwongen ontslagen sluit hij niet uit. Het college van bestuur stelt echter geen geld beschikbaar om de door Mastop gewenste reorganisatie mogelijk te maken.

De opleiding kwam in de rode cijfers door teruglopende studentenaantallen. Dit proces werd vooral veroorzaakt door een afnemend aantal instromers uit het hbo.

Voor bedrijfswetenschappen betekent dit dat het van 77 naar 50 voltijdse eenheden (fte's) moet. Decaan Hans Mastop sluit niet uit dat die operatie plaatsvindt zonder gedwongen ontslagen. In maart wordt duidelijk wat een en ander betekent voor de individuele medewerkers. Een heikel punt is de financiering van de reorganisatie zelf. "Reorganiseren kost geld", zei Mastop, "en dat is juist wat we niet hebben." De faculteit heeft zich voor financiering van de reorganisatie tot het college gewend, maar deze geeft niet thuis. Collegevoorzitter Roelof de Wijkerslooth stelt vast dat de faculteit te veel mensen in dienst heeft genomen. "Het is een probleem van de faculteit zelf: er is daar iets verkeerd gegaan en het zal daar moeten worden opgelost." Desondanks wil Mastop toch doorzetten. "De snelle weg van reorganisatie, waarbij we ook mensen kunnen uitkopen, is nu afgesneden. We moeten nu op zoek naar een andere weg." /PvdB

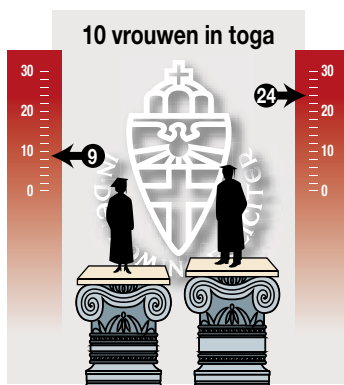
Lees ook pagina 8, 'Reorganisatiemoe'

Tien vrouwen in toga

En weer weet een vrouw de laatste horde te nemen op weg naar de hoogste rangen in de wetenschap. Helen de Hoop wordt hoogleraar theoretische taalwetenschap, waarmee het aantal vrouwelijke benoemingen dit jaar op negen komt. Nog één te gaan.

Net als veel benoemingen van vrouwelijke hoogleraren dit jaar, is ook Helen de Hoop (1964) op persoonlijke titel tot het hoogste ambt geroepen. De aanleiding was de benoeming van haar vakgenoot Pieter Muysken tot KNAW-hoogleraar, wat met zich meebrengt dat hij al zijn tijd mag wijden aan onderwijs en onderzoek. Direct gevolg van zijn benoeming is dat een ander de oude plek van Muysken mag gaan bezetten. Die eer is weggelegd voor Helen de Hoop, sinds 2002 in Nijmegen als uhd'er actief met onderzoek op het raakvlak van semantiek en syntaxis.

Mijlpaal van het emancipatiestreven dit jaar is het voornemen van het college om dit jaar tien vrouwen tot hoogleraar te benoemen. De Hoop reageert er zuinigjes op. Niet dat het verkeerd is om vrouwen hoogleraar te maken, maar echte emancipatie vergt andere stappen, zegt zij. "Ik was al actief als uhd'er in dit vakgebied. Op het moment dat ik hoogleraar word, heb je dus ook één uhd'er minder. Heel veel schiet je er dus niet mee op." Een beter streven noemt De Hoop het bevorderen van de doorstroming. Zij wijst op het grote contingent vrouwen in het gezelschap van tijdelijk aangestelde promovendi en post-docs. Bevorder hun doorstroom naar vaste posities, aldus de oproep van De Hoop. "Dat draagt meer bij aan emancipatie dan hier en daar een vrouw te benoemen." /PvdB

INGEZONDEN

Ik was verbaasd over het stuk over scanning probe microscopie (Vox 6). Scanning probe microscopie brengt atomaire en moleculaire structuren in kaart. We meten oppervlakten van constante interactie, die bepalend zijn op de nanoschaal. Scanning Probe Microscopie geeft een driedimensionale weergave van oppervlakten tot op atomaire schaal. De meetresultaten worden direct met een computer omgezet naar een afbeelding, zonder dat daar modellen aan te pas komen. Dus, de plaatjes zijn noch verzonnen, noch misleidend, maar juist heel inzichtelijk. Soms sluiten de resultaten goed aan bij modellen waar we atomen als afzonderlijke bolletjes beschouwen, soms zijn complexere kwantummechanische verklaringen nodig. Het is goed dat wetenschapshistorici ons eraan blijven herinneren hoe verwarrend het wisselen tussen verschillende modellen kan overkomen. Scanning probe methodes kunnen een grote betekenis voor de technologie en de toekomst van onze maatschappij hebben. Graag verwijst ik naar het oratieboek van collega Luthy (dat binnenkort verschijnt) en naar mijn eigen oratieboekje *Diving into nanospace* (2003).

Sylvia Speller.
Directeur NanoLab Nijmegen

Je krijgt 't
Goede arbeidsvoorwaarden
alleen
betere loopbaankansen
samen
de beste rechtsbijstand
voor elkaar
www.vawo.nl **VAWO**
vakbond voor de wetenschap

Reorganisatiemoe

Op dit moment telt de universiteit liefst zes reorganisaties. Over een collegevoorzitter die vindt dat het centraal niveau zich teveel met details bemoeit, een voorzitter van de ondernemingsraad die de bestuurlijke drukte deels wijdt aan rommelige plannenmakerij, en een rondje langs de werkvloer. Waar kom ik straks te werken?

“Zes reorganisaties veel? Zes is juist ontzettend weinig.” Collegevoorzitter Roelof de Wijkerslooth vindt dat een organisatie als de RU, met vijfduizend medewerkers, zich voortdurend moet aanpassen aan de wisselende omstandigheden. “Laat je relatief kleine aanpassingen achterwege dan kom je ooit op een punt waarbij grote en pijnlijke ingrepen onvermijdelijk zijn.” De Wijkerslooth erkent wel dat er te veel reorganisaties aan de orde zijn in de UGV, het overleg van het college met de ondernemingsraad en de studentenraad. “Dat is niet goed. Je praat dan als college samen met de ondernemingsraad over ontwikkelingen die zich diep in de organisatie afspelen. Zijn wij wel de juiste partijen om ons daar over uit te spreken?” De Wijkerslooth ziet liever dat faculteitsbesturen en

onderdeelcommissies de problemen in hun organisatie oplossen. De bestuurlijke drukte is volgens de collegevoorzitter deels een gevolg van vervaagde afspraken. Ooit heette een ingreep een reorganisatie als meer dan vijf arbeidsplaatsen in het geding waren: pas dan kwam het op de agenda van de centrale medezeggenschap. “Die grens is vervaagd. We zijn te veel zaken ‘reorganisatie’ gaan noemen.” Als voorbeeld noemt hij de reorganisatie van het Cluster Facilitair, waarbij niet één arbeidsplaats zal verdwijnen. “Daar wordt gewoon intern geschoven met verantwoordelijkheden, maar het is toch een belangrijk agendapunt voor ons overleg met de centrale medezeggenschap geworden. Dat is jammer, want daardoor dreigt het proces langer te gaan

duren dan nodig is. Als je iets kunt overlaten aan het decentraal niveau, dóe dat dan ook.” Met de ‘100 miljoen’ aan bezuinigingen van Plasterk in het verschiet, staat de universiteit nog heel wat aanpassingen te wachten, verwacht De Wijkerslooth. Hij stelt daarom voor om samen met de OR nieuwe afspraken te maken over wat wél en wat niet een reorganisatie moet heten. “Ik wil bekijken of we niet terugkunnen naar de heldere normen van vroeger.”

Bestuurlijke drukte

Lettie Lubsen, voorzitter van de ondernemingsraad, noemt de veranderde CAO-afspraken van een paar jaar geleden als belangrijke oorzaak van het groeiend aantal reorganisaties op de agenda van de centrale medezeggenschap. Volgens de nieuwe regels

moet alles wat 'reorganisatie' heet, nu ook besproken worden met de ondernemingsraad. "Als het college daarmee niet tevreden is, had het bestuur destijds niet zijn handtekening onder die CAO moeten zetten."

Wat niet helpt is de tekst van de CAO, die rept van een reorganisatie als er sprake is van 'belangrijke arbeidsrechtelijke consequenties'. Maar wanneer noem je iets belangrijk, vraagt Lubsen zich af. "Als je direct betrokken bent, is het begrijpelijk dat je een plan belangrijk vindt, maar dat betekent niet dat het een reorganisatie is in de zin van de CAO en dus op centraal niveau behandeld moet worden."

Dat onderdeelcommissies een ingreep heel snel 'belangrijk' noemen, heeft volgens de OR-voorzitter te maken met een gebrek aan vertrouwen. "De plannen van het faculteitsbestuur zijn dan niet helder of niet compleet. Of ze worden gepresenteerd op zo'n manier dat de onderdeelcommissie zich overvallen voelt." Lubsen stelt vast dat de pijn vaak niet ligt in de ingreep zelf, maar in de uitvoering ervan.

De oplossing ligt volgens haar dan ook voor de hand: wil je als centraal bestuur niet elk bestuurlijk plannetje op je bord geschoven krijgen, zorg dan dat de faculteitsbesturen en clusterbesturen goede plannen maken, die goed besproken worden in de eigen organisatie. "Brenghet vertrouwen terug, dan zul je zien dat de onderdeelcommissies wel degelijk in staat en bereid zijn om hun eigen boontjes te doppen."

Daarnaast kan het college zelf ook veel doen om de slagvaardigheid te verbeteren, vindt Lubsen. "Veel reorganisatiedossiers blijven te lang liggen omdat de ondernemingsraad de benodigde stukken simpelweg niet, of niet op tijd krijgt." Zij wijst op de reorganisatie van de Strategische Inkoop, die voor het laatst besproken is in augustus vorig jaar. "Daarna hebben we er niks meer van gehoord. Geen wonder dat de lijst van in behandeling zijnde reorganisaties dan langzaam uitdijt." x

Tekst: Rob Goossens en Paul van den Broek. Illustratie: Merlijn Draisma

Waar wordt gereorganiseerd?

Universiteitsbibliotheek

Doel? Versterken van de organisatie en managementstructuur om de dienstverlening te verbeteren. Er vindt een verschuiving plaats van back office naar front office, er komt een nieuwe functie bibliothecaris voor de faculteit en het huidige managementoverleg wordt opgeheven en vervangen door een kleiner managementteam.

De mensen? Het gevolg zal zijn dat de decentrale teams niet langer worden aangestuurd door één leidinggevende op de locatie, maar op afstand, en soms door meerdere leidinggevendenden, afhankelijk van de activiteiten.

Onrust? De informatie naar de medewerkers toe is tot nu toe summier geweest. Inmiddels zijn alle 137 medewerkers in een brief vorige week op de hoogste gesteld van hun nieuwe plek in de organisatie. Weliswaar is de geruststelling dat van afvloeiing of gedwongen ontslag geen sprake is (het betreft géén bezuiniging), maar de brief heeft in de wandelgangen de nodige onrust teweeg gebracht. Bijvoorbeeld over de vraag hoe die aansturing op afstand in de praktijk gaat uitwerken.

Cluster Facilitair

Doel? Zoals vaker met reorganisaties, beoogt ook deze 'de kwaliteit van de dienstverlening' te verbeteren. De verschillende takken binnen het cluster – die zich bijvoorbeeld bezighouden met de restaurants, de gebouwen en de zaalverhuur – worden samengevoegd tot twee nieuwe eenheden: Universitair Vastgoed Bedrijf en Facilitair Bedrijf.

De mensen? Alle medewerkers zijn erbij betrokken, vooral van de op te heffen UFB, DAC en URD (samen ruim 187 fte). Omdat het om een herordening van de organisatie gaat (en niet om een bezuiniging), is van ontslag geen sprake, wel worden enkele aflopende contracten niet ingevuld.

Onrust? Er is links en rechts het nodige gemopper te beluisteren. Een reden is dat mensen die willen solliciteren naar een nieuwe positie soms naast het net vissen, omdat de leiding zelf al iemand voor de post heeft gevraagd. Ook rijzen er vragen die vaker zijn te beluisteren bij reorganisaties: wie wordt nu eigenlijk mijn nieuwe baas, en: waar kom ik straks precies te zitten?

Letteren

Doel? Vanwege terugloop van het aantal studenten zag de faculteit letteren zich vorig jaar gedwongen de afdeling Arabisch en islam op te heffen.

De mensen? Dit gaat in de eerste plaats alle Arabisten aan, ook de studenten. Even leek het er op dat de studierichting – op termijn – verleden tijd zou worden, maar dat besluit is inmiddels teruggedraaid: de opleiding blijft bestaan, zij het in een ander organisatorisch verband.

Onrust? De aanvankelijke onrust, gepaard gaande met de nodige brandbrieven om Arabisch in Nijmegen te behouden, is getemperd. Maar de afdeling blijft bezorgd over de precieze plek voor de nieuwe opleiding.

Facultaire Unie

Doel? Ontmanteling van het zogeheten Interfacultair Domein, een gedrocht dat ooit is uitgevonden om clubs in het vaarwater tussen de filosofen en theologen een plekje te geven in de unie. Het Centrum voor Ethiek vindt onderdak bij de faculteit filosofie, het Heyendaal Instituut bij religiewetenschappen, terwijl nog wordt uitgezien naar een plekje voor het Soeterbeeck Programma.

De mensen? In beginsel treft de reorganisatie alle medewerkers, maar de verschuivingen hebben verder nauwelijks gevolg voor het werk. In organisatorisch opzicht telt de universiteit straks een aantal interfacultaire instituten minder, maar de clubs zullen waar nodig de grenzen van hun faculteiten heus wel blijven overschrijden.

Onrust? Zelfs bij die ene club – Soeterbeeck Programma – die nog niet onder dak is bij een faculteit, heerst kalmte. Men wacht rustig af.

Bio-informatica

Doel? Het cluster Bio-informatica in zijn geheel onderbrengen bij het Universitair Medische Centrum St Radboud.

De mensen? Het (klein) deel van de medewerkers dat nu nog onder de universiteit valt, gaat onderdak vinden bij het UMC.

Onrust? Het duurt allemaal erg lang door betrokkenheid van het UMC. Dat zorgt voor bestuurlijke complexiteit. Al anderhalf jaar terug is de reorganisatie aangekondigd, en pas deze week komt de voorbereidingscommissie voor de eerste keer bij elkaar. Maar als de voortekenen niet bedriegen, belooft dit een verder soepele overgang te worden.

Strategische Inkoop

Doel? Goede vraag. Er worden in oude plannen wel doelen geformuleerd die te maken hebben met inkoop en financiën, maar de voorbereidingscommissie heeft tot nu toe alle concepten vanwege onvoldoende onderbouwing teruggestuurd naar de leiding. De commissie slaapt al een tijdje in afwachting van een nieuw plan.

De mensen? Als er geen goed plan ligt, blijft ook onduidelijk wie het nu allemaal aangaat.

Onrust? Die is er wel, vanwege het uitblijven van zekerheid over welke veranderingen nu precies gaan plaatsvinden. Dit is, zegt een van de betrokkenen, typisch zo'n reorganisatie waarover je maar het beste even kunt zwijgen. Waarvan akte.

Herdenking van het familiedrama in Hengelo dit voorjaar waarbij een gezin met twee jongens zelfmoord pleegde. Vader overleefde. / Foto: Hollandse Hoogte

‘Rouvoet is exponent van nieuw beleid’

Het beleid van minister Rouvoet voor Jeugd en Gezin staat donderdag 22 november centraal bij het Symposium Gezinsonderzoek. Wetenschappers, beleidsmakers en de praktijk van de jeugdzorg wisselen in de Aula kennis uit over het nieuwe jeugd- en gezinsbeleid. Organisator en hoogleraar pedagogiek Jan Gerris over de plannen van Rouvoet.

Bent u eigenlijk blij met een aparte minister voor het beleid rondom jeugd en gezin?

“Ik ben daar zeker blij mee. De jeugdproblematiek is zo divers dat een centraal coördinatiepunt hard nodig is. Als je alleen al na gaat hoeveel beleidsterreinen zich met jeugd en gezin bezig houden: dat loopt uiteen van sport, gezondheid, onderwijs, cultuur, welzijn, justitie, financiën. Dat is één punt. Het andere punt is dat we in Nederland een zeer uitgebreid netwerk van jeugdzorg en jeugdzorginstellingen hebben, maar dat er een gebrek is aan afstemming en coördinatie. Instituties weten van elkaar vaak niet dat ze met een bepaalde jongere bezig zijn. Dan krijg je zulke trieste incidenten als Savanna: ouders die

hun kinderen mishandelen tot de dood erop volgt. Er is een grote kwaliteitsslag te maken en daarvoor heb je een centrale autoriteit nodig.”

Het antwoord van minister Rouvoet op de problemen in de jeugdzorg zijn de Centra voor Jeugd en Gezin. Elke gemeente moet binnen vier jaar zo'n centrum hebben. ‘De zoveelste loot aan de bureaucratie’, heeft u gezegd. Hoezo?

“We hebben al zoveel instanties die zich met jeugdzorg bemoeien. Welke garanties zijn er dat het nu wél gaat lukken? In feite hebben de Bureaus Jeugdzorg al de opdracht om per regio de instanties op het gebied van jeugdzorg te coördineren. Ze zijn bedoeld als het centrale loket in een regio.”

Wijzen pedagogen het opvoedingsbeleid van de minister af?

“Ik denk dat het daarvoor nog te vroeg is. We moeten kijken hoe zijn beleid in de praktijk uitpakt. Ik zie wel een aantal knelpunten, maar het is niet zo dat die centra niet zouden kunnen functioneren. We hebben in Nederland de deskundigen en we hebben de netwerken, maar de grote makke is dat gebrek aan afstemming. Regie op lokaal niveau is een van de instrumenten om dat te verbeteren. Gemeenten krijgen een centrale rol in het aansturen van het netwerk. In de centra van Rouvoet zit dus wel potentie in die zin dat de regie mogelijk eindelijk gevoerd gaat worden. Maar het wordt denk ik nog een hele kunst om de uitwisseling van informatie tussen instanties zo te regelen dat de hulpverlening in de toekomst wel goed en op tijd wordt opgestart.”

U geeft hem het voordeel van de twijfel?

“Ja. Het is bekend vanuit onderzoek dat naast de opvoeding thuis het sociale netwerk van

kinderen – verenigingen, de school, sportclubs, de buurt – belangrijk is bij het voorkomen van problemen. Deze minister heeft daar duidelijk oog voor. Rouvoet is de exponent van een koerswijziging, van een nieuw beleid waarin we in preventieve zin nadenken over jeugd en jeugdbeleid. Waarin we gaan bouwen aan de kwaliteit van de sociale omgeving waarin kinderen opgroeien. Dat netwerk en de verbindingen die we nodig hebben in onze complexe samenleving kunnen we niet zomaar kopiëren van de vroegere dorpsgemeenschap. We moeten daar iets nieuws voor neerzetten. De Centra voor Jeugd en Gezin kunnen een rol spelen bij de sociale netwerkverbindingen. Maar de centra zijn slechts één speerpunt van dat nieuwe beleid. Ik zie het zo: een minister voor Jeugd en Gezin moet knelpunten oplossen als de lange wachtlijsten en de dubbele diagnoses. Maar hij is er ook om de sociaalpedagogische infrastructuur zodanig op niveau te brengen dat je die problemen voorkomt.” /MZ

NSB-ers onder de rechters

Rechters werkten onder de Duitse bezetting gewoon door. Dat is ze na de oorlog niet in dank afgenomen. Rechtsfilosoof Derk Venema dook in de archieven en concludeert: de rechterlijke macht kon niet anders.

“Op de een of andere manier hebben juristen na de oorlog geen zin gehad om hun eigen functioneren in de oorlog te bespreken. Zelfs Jan Donner, de grootvader van minister Piet Hein Donner en in de oorlog raadsheer bij de Hoge Raad, heeft nooit met een woord gerept over het functioneren van de raad in oorlogstijd.” Venema heeft voor het eerst in kaart gebracht hoeveel nazisympathisanten de Nederlandse rechtspraak telde. Ruim veertig rechters waren lid van de NSB of het daaraan gelieerde Rechtsfront, dat is tien procent van het totaal.

Dat de rechterlijke macht in oorlogstijd gewoon doorwerkte, is vooral de Hoge Raad kwalijk genomen. De raadsleden hadden collectief ontslag kunnen nemen. Bijvoorbeeld toen de Duitsers de Joodse president van de Hoge Raad in 1940 uit zijn functie zetten. Maar volgens Venema stonden de raadsleden voor een duivels dilemma. “Als ze waren opgestapt, zouden nazi-gezinde rechters hun plaats innemen, zo-

als dat in Noorwegen is gebeurd. Het was voor de raadsleden dus een *lose/lose* situatie. Of je stapt op en er komt een NSB-er op je plek, of je blijft en bent genoodzaakt samen te werken met de bezetter.”

De Hoge Raad ging uit van de in 1937 uitgevaardigde Aanwijzingen, een in het geheim aangenomen regeringsbesluit waarin stond dat rechters zo lang mogelijk op hun post moesten blijven. Ze mochten pas opstappen als hun functioneren meer in het belang was van de bezetter dan van de bevolking. “Als over verregaande maatregelen van de bezetter beslist moest worden, pakten de raadsleden die Aanwijzingen er steeds bij om te kijken wat ze moesten doen: aanblijven of opstappen. Het was voor de raadsleden daarom erg zuur dat de regering na de oorlog zei dat ze het niet goed hadden gedaan.”

De Hoge Raad besliste dat de rechter niet de bevoegdheid had om door de vijand ingestelde nieuwe regelgeving te toetsen aan het geldende internationale

recht. Ook dat is de raad na de oorlog kwalijk genomen. Maar er werd wel met regelmaat geprotesteerd tegen maatregelen. Bijvoorbeeld toen de bezetter in de wet wilde vastleggen dat een weigering om voor nageslacht te zorgen, grond moest zijn voor scheiding. “Tegen die wetwijziging heeft de Hoge Raad negatief geadviseerd en dat heeft ertoe bijgedragen dat die wet niet is ingevoerd.”

In één geval heeft de rechterlijke macht collectief geprotesteerd. De Nederlandse rechters waren en masse voor de sluiting van gevangenkamp Erika in Ommen waar Nederlandse veroordeelden heen werden gestuurd. Hun handtekeningenactie had effect. Dat rechters niet op eenzelfde manier hun stem verhieven tegen de Jodendeportaties, komt omdat ze nooit direct met die deportaties te maken hadden, zegt Venema. /MZ

Daphnicus was hier!

Op de muren van Pompeii stonden, toen de stad in 79 na Christus onder het stof verdween, allerlei teksten en krabbels gekrast: obsceniteiten, verwensingen, maar ook wervingsteksten van hoeren en kreten van het type ‘Daphnicus was hier met Felicla’.

Vincent Hunink, onderzoeker Latijnse taal en cultuur aan de Radboud Universiteit Nijmegen, bracht duizend graffiti bijeen in *Bedolven door de Vesuvius*, Pompeii in duizend graffiti. Voor dit boek nam Hunink zo’n 10.000 beschrijvingen van opschriften door. De originelen, die sinds de negentiende eeuw wel gedocumenteerd zijn, zijn vaak verdwenen (door slijtage of diefstal) of verspreid over musea in de wereld. Uit de enorme collectie van tekstflarden en opschriften selecteerde Hunink die teksten waar ‘iets van

een mededeling, een gedachte, een persoon in doorklinkt’. Het leidde tot een bonte verzameling van onder meer obscene teksten, haastige mededelingen aan geliefden (‘dag lieve schat, ik haast me’), groeten, verwensingen, wervingsteksten van hoeren, juichkreten, versjes, en verwensingen van personen (bijvoorbeeld uit een andere stad) of plaatsen (zoals in de buurt van het legerkamp: ‘maak dat je hier wegkomt’).

Gek genoeg, vindt Hunink zelf, was hij de eerste moderne latinist die zich zo uitgebreid met deze teksten bezighield. “Het mooie aan deze teksten vind ik ook dat ze totaal niet verheven zijn, helemaal niet verliteratuurd. Er staan ook her en der fouten in. Dichterbij alledaags taalgebruik, bij het Latijn dat gesproken werd in Pompeii, kun je volgens mij niet komen. Daardoor is het, vind ik, alsof er stemmen tot leven komen. Je kunt je voorstellen dat je door het Pompeii van bijna 2000 jaar geleden wandelt en links en rechts mensen wat hoort roepen.” /AvK

Save the world

De ontdekking van de vulkaanbacterie die methaan eet door Nijmeegse microbiologen kreeg op de site van *Fox News* (met twee miljoen kijkers de grootste nieuwszender van de VS) een eervolle vermelding: ‘Methane-Eating Bacteria Could Save the World’. Of de bacterie inderdaad de wereld gaat redden, is nog maar de vraag. Maar de onderzoekers sluiten niet uit dat het beestje van nut kan zijn bij de reiniging van uitgestoten gassen van fabrieken of mestbedrijven.

Hete hardlopers

Een kwart van de twintig lopers in het onderzoek van hoogleraar integratieve fysiologie Maria Hopman had bij de finish van de Zevenheuvelenloop een lichaamstemperatuur van veertig graden. Dat hoeft geen problemen te geven, want na de wedstrijd zakt de temperatuur snel. “Maar het is wel zo dat mensen met zo’n lichaamstemperatuur onwel kunnen worden en als er hartproblemen zijn, is er kans op een hartinfarct”, zegt Hopman.

Bescheiden volksgevoel

De moeizame worsteling met de nationale identiteit is het thema van het nieuwe Jaarboek *Parlementaire Geschiedenis*, een uitgave van het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis. In zijn bijdrage aan het jaarboek stelt socioloog Dick Pels, in navolging van prinses Maxima, dat van één Nederlandse identiteit geen sprake is. Pels waarschuwt tegen het geharnaste volksnationalisme dat sinds de opkomst van Fortuyn furore maakt. Hij pleit voor een sober en bescheiden nationaal volksgevoel.

Half glas

De Stichting Alcoholpreventie (STAP) doet een beroep op scenarioschrijvers om minder drinkende mensen op te voeren in films. Directe aanleiding zijn de onderzoeksresultaten van het Nijmeegse barlab naar de invloed van alcohol op televisie. Behalve alcoholreclames blijkt ook het gebruik van alcohol door filmpersonages van invloed op het drinkgedrag van kijkers. Jongeren die naar een film keken met alcohol, dronken tijdens het kijken ruim een half glas meer dan jongeren die naar een film keken waarin geen alcohol werd gedronken.

Giel Beelen: 'Ik ben te eerlijk'

Woensdag 28 november verruult Giel Beelen zijn studio in Hilversum voor een collegezaal op de Radboud Universiteit. Tijdens het festival De Wintertuin geeft hij een gastcollege met als onderwerp: Waar staat Giel Beelen? "Als ik naar de universiteit was gegaan, was ik nooit gekomen waar ik nu ben."

7 uit 52

Een student of medewerker in het nieuws trekt zeven kaarten uit een set van 52, met vragen over leven en universiteit. Giel Beelen, volgende week gastdocent in Nijmegen, trok de kaarten ♦9, ♦7, ♣B, ♣9, ♦4, ♣H, ♠10

♦ 9 *Wie denkt Giel Beelen wel dat hij is, dat hij dit kan doen?*
“Mijn radioformule is heel menselijk. Vroeger was je als radio-maker een echte diskjockey, een man met zo’n heel mooie stem die vanaf een troontje het volk toesprak en liet horen wat voor muziek er was. Ik ben ook zo begonnen, maar merkte snel dat ik pas reacties kreeg op de momenten dat ik juist uit die rol schoot. Ik heb toen besloten om het een beetje los te laten en me te presenteren zoals ik ben. Ik ging mijn privéleven als basis voor mijn radioprogramma gebruiken en merkte dat mensen daarvoor ook met hun eigen verhaal kwamen. Als je kijkt naar al die realityprogramma’s op de televisie, dat is wat de mensen willen tegenwoordig. Mij boeit dat wel; ik maak een soort realityradio.”
En wie denk je dat je bent, dat je een gastcollege kan geven?
“Dat vind ik een heel legitieme vraag. Feitelijk ben ik in mijn radioprogramma alleen maar de schakel tussen de luisteraar en de liedjes. Op de universiteit zal ik me ook niet anders presenteren. Ik ben geen artiest, het is niet zo dat ik iets heb wat anderen niet hebben.”

♦ 7 *Wie moet deze universiteit zo snel mogelijk verlaten?*
“Tja, daar kan ik moeilijk iets op zeggen.”
Je hebt zelf niet gestudeerd. Hoe kijk jij aan tegen studeren?
“Ik kan alleen zeggen dat ik het jammer vind dat ik het niet mee heb gemaakt. Ik heb met veel

mensen in een soort studenten-huis gewoond. Dat was als *Friends* de serie, maar dan in het echt. De lol van het studentenleven heb ik in zekere zin ook beleefd. Maar het ontbreken van studeren zelf ervaar ik als een gemis. Tijdens de middelbare school was radio belangrijker voor mij, daar lag mijn toekomst. Toch heb ik altijd graag Nederlands willen studeren. Ik heb tegenwoordig wat minder tijd om te lezen, maar spelen met taal, dat heeft me altijd wel geboeid. Aan de andere kant zou ik hier natuurlijk nu niet zijn als ik was gaan studeren.”

♣ B *Wat is het dierbaarste dat je hebt verloren in je leven?*
“Dat is voor mij een makkelijke vraag. Twee maanden geleden is mijn vader overleden en hij is toch zeker het dierbaarste wat ik ooit verloren heb. Ik merk dat ik er steeds aan denk, ik moet eerst de vier seizoenen doorlopen om hem niet bij alles zo heftig te missen. Ik ben van nature niet echt een familiemens, maar vanaf het moment dat mijn vader ziek werd, kwamen we weer heel dicht bij elkaar. Je merkt dan pas hoe belangrijk en fijn het is. Ik ben erg blij dat ik door mijn manier van radio maken niet als een soort clown hoeft te doen alsof er niets aan de hand is. Ik heb bijna het hele ziekteproces op de radio verteld en er veel aan gehad dat met mijn luisteraars te delen.”

♣ 9 *Wat was je laatste leugen?*
“Ik ben eerder tot vervelends toe eerlijk. Als iemand mij bijvoorbeeld vraagt om even langs te komen, dan doe ik niet alsof ik het druk heb, maar zeg ik: ‘Joh, ik heb daar eigenlijk helemaal geen zin in.’ Eerlijk zijn vind ik het belangrijkste in mijn leven omdat het gewoon zo lekker leeft. Ik heb heel helder wie ik ben en wat ik doe. Ik kan mezelf

te allen tijde recht in de spiegel aankijken. In mijn radioprogramma lieg ik niet zozeer, maar laat ik de nuance vaak weg. Dat doe ik om bepaalde reacties uit te lokken, om te zorgen dat mensen gaan bellen en sms’en. Het is de sleutel van mijn radioprogramma.”
Wat is dan het laatste probleem dat je bent tegengekomen door je eerlijkheid?
Er zijn momenten waarbij je jezelf kunt afvragen wat meer waard is. Soms doe je iemand heel veel pijn door eerlijk te zijn, op andere momenten benadeel je juist jezelf. Het is steeds een afweging. Maar dat er dingen misgingen doordat ik eerlijk was, vooralsnog niet!”

♦ 4 *Ben je gelovig, spiritueel, religieus?*
“Ik ben niet religieus, al ben ik wel zo opgevoed. Bij het vormsel haakte ik af en toen was ik er ook klaar mee. Het is overigens niet zo dat ik niet blij ben met die religieuze basis. Sterker nog: ik wil geen kinderen, maar mocht het me toch overkomen dan zou ik ze zeker naar een katholieke school sturen. Ik ben, denk ik, meer een spiritueel persoon. Ik geloof heel erg in van die Char-achtige dingen. Tot grote ergernis van mensen die mij kennen, heb ik ook veel met Jomanda gedaan. Ik vind haar gewoon een geinig wijffie, maar ik heb met haar ook momenten meegemaakt dat ik dacht: ‘Hier gebeuren toch wel rare dingen!’ Noem het naïef, maar ik geloof dat er meer is.”

♣ H *Wat is de eerste indruk die mensen van je hebben?*
“Dat ik eigenlijk een onverzorgd, vies mannetje ben. Het is niet zo dat ik nadrukkelijk mijn best doe om er onverzorgd uit te zien, maar ik vind het fijn om onaantrekkelijk te zijn. Het móet dan wel om de inhoud

gaan. Nu mensen mijn gezicht kennen, vind ik het soms lastig om in te schatten of ze oprecht tegen me zijn. Bovendien geef ik ook gewoon niet zo veel om uiterlijk. Pas als mijn vriendin me niet wil zoenen omdat ik aanvoel als schuurpapier, zie ik een reden om me te scheren.”
Is er iemand voor wie jij je pet voortaan zou afdelen en zou stoppen met roken?
“Ik zou dat alleen voor mijn vriendin doen. Maar het zou wel raar zijn, omdat ze eerder akkoord ging met wie ik ben.”

♠ 10 *Op welke plek in de wereld ben je het liefst?*
“Mijn eerste ingeving is een radiostudio. Ik vind radio het mooiste medium. Radio heb je op de achtergrond aanstaan. Ik zie het echt als een vriendje dat bij je is terwijl je doorgaat met je eigen dingen. Vroeger vond ik dat al magisch, toen ik stiekem radio luisterde in bed. Het was voor mij een droom om daar ooit een rol in te mogen spelen. Nu zit ik op het hoogtepunt van mijn carrière. Wat komt hierna, vraag ik mijzelf wel eens af. Ik weet dat ik gelukkig kan zijn zolang ik een bijdrage kan blijven leveren aan het proces van radio maken. Het uitzoeken van muziek op een radiostation bijvoorbeeld, dat vind ik ook een soort wetenschap.”
Je zegt: muziek is een wetenschap. Is Giel Beelen een toekomstig hoogleraar popmuziek?
“Nee. Ik denk dat het op zich interessant is om mensen erover te laten spreken. Als het gaat om kennisoverdracht, dan zou ik dat ook wel kunnen. Maar eigenlijk vind ik muziek niet iets wat op een universiteit thuishoort.” x

*Tekst: Jaap Godrie
Fotografie: Erik van 't Hullenaar*

*Woensdag 28 november, 20:00, CC1.
Meer info: www.wintertuin.nl*

Een reeks hoorcolleges met aan het eind een tentamen of een paper? Ouderwets! Nieuwe, digitale onderwijsvormen veroveren in rap tempo de campus. Neem de elektronische werkplaats, een pilot die momenteel in volle gang is bij informatica en informatiekunde. “De resultaten zijn véél beter dan ik had verwacht.”

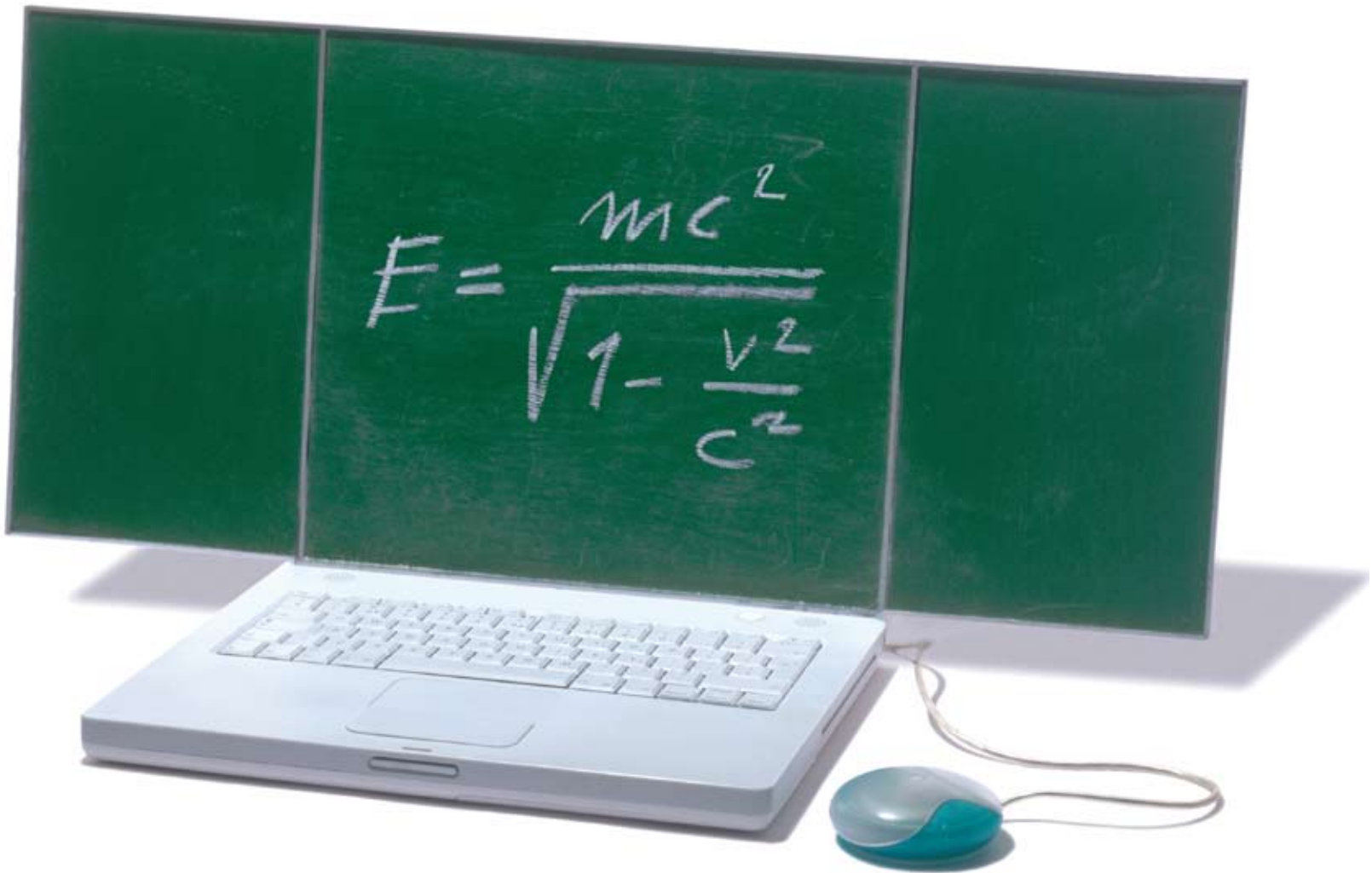
De digitale universiteit

“Ik noem het bewust een elektronische werkplaats”, verduidelijkt dr. Hanno Wupper tijdens het college inleiding informatie-architectuur aan zijn derdejaars studenten informatica. “Het is geen virtuele werkplaats: het echte werk gebeurt hier! Ook al gebeurt alles binnenin de computer.” Achter de rug van de docent wordt de internetpagina waarover hij spreekt op de muur geprojecteerd. De werkplaats is een in Nederland nog niet eerder vertoond principe, dat draait op een aangepaste versie van Media-Wiki; de *engine* van Wikipedia. Wupper verzorgt hier een high-tech college, zoals bijna ongekend buiten de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (FNWI). Wil de docent iets benadrukken, dan kan hij het op een speciaal panel

omcirkelen met een digitale pen. Op de projectie verschijnen de rode penstrepen exact waar de informaticus ze heeft neergezet, rondom het begrip ‘architectuur’ dat definitie behoeft. Na de gewilde respons is het rood in een handomdraai uitgedomd. De geamuseerde reactie van het publiek schreeuwt om een toegift: Wupper tekent een poppetje en laat het gauw weer verdwijnen. Einde demonstratie. Een extra voordeel voor de studenten is dat het college met een filmcamera wordt opgenomen. De complexe stof noodt tot nadenken en is er beter bij gebaat als de toehoorders de aandacht goed kunnen vasthouden. Dat wordt moeilijk als iedereen continu zit te pennen. Nu kan men daags naderhand de aantekeningen bijwerken met behulp

van de filmpjes. Deze worden aangeboden via BlackBoard in combinatie met een podcastserver. Voor de geluidskwaliteit draagt de informaticus een opspeldmicrofoon en er is bovendien iemand met een grote koptelefoon aanwezig die, rechts voorin het collegelokaal, de kwaliteit van de opnames waarborgt. Alle leuke snuffjes terzijde, niets aan dit vak is zo vernieuwend als de reeds genoemde elektronische werkplaats. Iedereen kan tijdens het ontstaan van een leertaak alle tussenstadia op weg naar het eindproduct zien. Er is voortdurend feedback en discussie mogelijk met de docent en met medestudenten. Omdat de structuur geheel open is, op dezelfde manier als Wikipedia, kunnen studenten steeds bij elkaar afkijken hoe ze iets

moeten doen en kan de docent het proces de juiste kant op sturen. Dat is mogelijk door het gebruik van zogenaamde RSS-feeds (Really Simple Syndication, een middel om op eenvoudige manier de nieuwste ontwikkelingen van een site bij te kunnen houden, red.). Elke modificatie wordt middels de RSS-feed doorgespeeld aan alle andere studenten, die zich op de feed hebben geabonneerd. Zo heeft iedereen continu zicht op waar anderen mee bezig zijn. Een bijkomend voordeel is dat de werkplaats overal bereikbaar is – thuis, op de universiteit of waar de studenten er ook aan willen werken. Student Dirk van der Linden, een van de medeopzetters van de elektronische werkplaats, laat in de pauze wat meer zien van de Wiki-toepassing. Hij drukt op

de knop 'overleg' bovenaan de pagina. Even later is een discussieforum zichtbaar waarop hard wordt samengewerkt. "De docent en studenten kunnen hier zien wie er allemaal om hulp vraagt en wie er commentaar op anderen heeft geplaatst", licht de student toe. "Het idee is om op deze manier samen academisch bezig te gaan. Door de RSS-feeds is het mogelijk om alle informatie over wie wat heeft gedaan, te centraliseren."

Kijken bij de buurman

In het collegejaar 2005-2006 werd door Hanno Wupper voor het eerst gebruik gemaakt van deze nieuwe technologie in de cursus beweren en bewijzen. Destijds was het gebruik slechts optioneel voor de studenten. Onder de mensen die de techniek

'De digitale werkplaats vergroot de interactie tussen docent en student'

wel gebruikten, zag de docent al direct vooruitgang. Vanwege het succes is het werkplaatsonderwijs inmiddels ingevoerd bij meerdere vakken: op de site zijn zes functionerende werkplaatsen aanwezig. Ook is de methode sinds vorig collegejaar verplicht bij de desbetreffende cursussen.

Naast Wupper zijn Hay Geurts, hoofd onderwijszaken aan de FNWI, samen met Erik Barendsen, onderwijsdirecteur van informatica en informatiekunde, en Marinus van Herpen, medewerker onderwijszaken bij de faculteit, in de koffiekamer aange-

schoven om de elektronische werkplaats toe te lichten.

"Na de eerste lichting was ik sceptisch", bekent Barendsen schuldbevestigend. "De kleine praktische problemen vertroebelden het effect nog. Maar na dat eerste halfjaar hebben we het goed ingevoerd, en nog wat druk uitgeoefend op de technische kant van het verhaal. En de resultaten zijn nu véél beter dan ik had verwacht." Om de werkplaats te realiseren, hebben meerdere afdelingen op de bètafaculteit de handen ineengeslagen. Van Herpen somt op: "Het is een samenwerking tussen dienst Compu-

ter- en Communicatiezaken, Onderwijszaken en de inhoudskundigen. En de Audiovisuele Dienst maakt de opnames van de colleges mogelijk."

De elektronische werkplaats rekent af met de methode waarbij studenten hun essays aan het eind van de periode inleveren, zonder dat de docent inzage heeft gehad in de totstandkoming van het product. Het is te vergelijken met een technieklokaal op de middelbare school, waar het gereedschap klaarstaat om terplekke een opdracht uit te werken. "Onze producten zijn namelijk teksten", zegt Barendsen. "De digitale werkplaats vergroot de interactie tussen docent en student en ook tussen studenten onderling. Een ander voordeel is dat de docent zijn begeleiding beter kan aanpassen: hij

Op zoek naar een makkelijke anticonceptiemethode met weinig hormoon?

Binnenkort zal op de polikliniek Gynaecologie in het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis in Nijmegen een klinisch onderzoek starten met een hormoonafgevend spiraaltje (als anticonceptiemethode) dat in de baarmoeder wordt ingebracht. Het betreft een kleinere en lager gedoseerde versie van een spiraal dat reeds meer dan 10 jaar in Nederland toegepast wordt. Het doel van het klinisch onderzoek is om de veiligheid en werkzaamheid van 2 lage doseringen hormoon (levonorgestrel) te onderzoeken bij vrouwen.

Voor dit klinisch onderzoek worden vrouwen gezocht die voldoen aan de volgende criteria:

- u bent tussen 18-35 jaar oud
- u bent in het algemeen gezond
- u bent niet zwanger en u geeft geen borstvoeding
- u heeft anticonceptie nodig

Alle medische onderzoeken, het spiraaltje en de reiskosten worden aan u vergoed.

Voldoet u aan bovengenoemde criteria en bent u geïnteresseerd om aan dit klinisch onderzoek deel te nemen of wilt u meer informatie ontvangen, neemt u dan contact op met:

Onderzoeksarts: **Dr. M.P.M.L. Snijders, gynaecoloog CWZ**
Tel.: **06-53982965 (bereikbaar vanaf 19.00u)**

Adres:
Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis
Polikliniek Gynaecologie
Weg door Jonkerbos 100
6532 SZ Nijmegen

Karaktervolle locaties

Studiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek

of bel: 0486 - 417 450

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendael

Het wildseizoen is begonnen

www.ru.nl/facultyclub

of bel: 024 - 361 1282

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitstekend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

Hier ontkiemt een wakker studiejaar

Neem nu een studentenabonnement en je krijgt
50% korting op de krant + een jaar gratis zuivere koffie.

Kijk op eenjaargratiskoffie.nl

Café Oké. Smaakt beter, voelt beter.

Willen weten.

de Volkskrant

heeft zicht op het proces en kan tijdig ingrijpen als er dingen dreigen mis te gaan.”

Met een begeleider die zo actief betrokken is tijdens het proces, lijken de studenten alles wel heel erg toegereikt te krijgen. Geurts spreekt dit tegen: “De studenten staan wel degelijk op eigen benen, maar ze hebben meer middelen om interactie te zoeken met de docent wanneer ze dat het beste uitkomt. Ze worden niet aan het handje genomen.”

Toch rijst de vraag of de initiatiefnemers op deze manier geen eenheidsworst kweken: als iedereen het proces van de andere studenten kan bekijken, is het goed mogelijk dat het beste idee door iedereen overgenomen wordt. “Dat gaan we tegen door de opdrachten inhoudelijk vrijer te maken. Daardoor heb je er juist veel aan om bij je buurman te kijken welke methode hij gebruikt”, aldus Barendsen. “Uiteindelijk zal het alleen maar betere resultaten opleveren.” Ook Van Herpen denkt dat hightech colleges de efficiëntie bevorderen: “Wij koesteren een oud ideaal, namelijk om samen met studenten iets op te bouwen. We denken dat de investering van een docent veel gelukkiger is. Vroeger moest hij zijn verhaal elke keer weer opdreunen. Nu vertelt hij het één keer met camera erbij en is hij via de digitale werkplaats in staat per student in te schatten wat deze nog niet goed heeft begrepen.”

De kracht van herhaling

Een nachtmerriescenario: als de colleges toch opgenomen worden en online komen te staan, blijven studenten lui in bed liggen en kijken ze alles later wel even terug. Daar hoeven docenten niet bang voor te zijn, meent Marinus van Herpen. “We zien juist dat de participatie toeneemt. De studenten willen zoveel mogelijk uit het college halen omdat ze het antwoord op prangende vragen nog eens rustig kunnen terugzien.” De kracht schuilt volgens hem vooral in de herhaling: “Eerst horen en zien de studenten het college en thuis kunnen ze alles nog zo vaak bekijken als ze willen.” Barendsen: “Als blijkt dat een be-

cd-rom ophalen om het college in de eigen tijd te bekijken.”

Een speciale vermelding verdient Jan Hoogland, docent Arabisch. Zijn werkzaamheden voor het Nederlands Instituut in Marokko (NIMAR) in Rabat maakten het voor hem noodzakelijk om colleges via internet in videovorm aan te bieden aan zijn studenten in Nijmegen. “Ik ben al behoorlijk digitaal bezig, al zeg ik het zelf”, meldt hij trots. Behalve de audiovisuele toepassing houdt hij ook een weblog bij vanuit het NIMAR en onderhoudt hij via Skype contact met zijn studenten.

Hoe hightech is Radboud?

Op de RU wordt al op verschillende locaties gebruik gemaakt van het principe hightech colleges. Zo werden op de faculteiten managementwetenschappen en rechten voor enkele vakken al audio-opnames gemaakt van colleges. “Voor deeltijders die niet bij bepaalde hoorcolleges aanwezig konden zijn, wordt al jaren gebruik gemaakt van opnames. Vroeger kregen zij cassettebandjes”, vermeldt Gerrie Cornelissen, hoofd Bureau Onderwijs bij rechten. “Sinds drie jaar kunnen ze in mp3-vorm worden aangeboden op BlackBoard.”

Vanaf dit jaar wordt bij het eerstejaarsvak onderzoeks- en interventiemethodologie bij managementwetenschappen zelfs gebruik gemaakt van beeld. Het hoorcollege is zo drukbezocht dat de capaciteit van de collegezaal niet voldoet: in de aangrenzende zaal wordt het college tegelijk op videoscherm uitgezonden. Docent Hubert Korzilius: “Dit is ook erg handig voor een groep studenten politicologie die roostertech- nisch niet aanwezig kan zijn. Zij kunnen bij het studielandschap een

paald college écht vervangbaar is door een opname, dan kun je dat college net zo goed afschaffen. Zo kan de docent zijn tijd aan andere dingen besteden.” “Colleges die door studenten conceptueel lastig worden gevonden, lenen zich het beste voor opname”, meent Hay Geurts. “Er zijn voldoende lasti-

gebouw zie je niet. Het is natuurlijk heel waardevol om mee te kijken met de docent, die interactief iets voordoet en uitlegt waarom hij welke stap zet.”

Zesjescultuur

Het enthousiasme van de docenten wordt gedeeld door studenten, blijkt uit een rondje door de

Ook de initiatiefnemers bij FNWI zien mogelijkheden elders op de campus. “De kracht van dit concept is dat het de academische interactie stimuleert. Elkaar scherp houden, wijzen op tekortkomingen, niet voortdurend die ene docent bestoken maar eerst eens de dingen eens onderling proberen te regelen, enzovoorts”, licht Barendsen toe. Daarmee zou de elektronische werkplaats zomaar een middel kunnen zijn in de strijd tegen de zesjescultuur, denkt hij. “In een eerdere Vox stelde hoogleraar Prakke dat het probleem niet bij de studenten lag, maar dat de academie zelf verantwoordelijk was voor de mogelijkheid om met een zesje weg te komen. Mensen moeten volgens hem meer worden gestimuleerd, maar bij opleidingen als psychologie zou de hoeveelheid inschrijvers zich daar niet voor lenen. Deze vorm biedt een uitkomst, hoe groot de groepen studenten ook zijn.” x

Tekst: Stephan Borggreve en Ruud Vos
Illustratie: Vijselaar en Sixma

Meer informatie?

Zie: https://lab.cs.ru.nl/algemeen/De_elektronische_Werkplaats

‘Studenten hoeven niet elke scheet meer te noteren’

ge, opzichzelfstaande colleges waarbij studenten er thuis pas achter komen toch niet alles te snappen. Daarnaast ga je niet krampachtig aantekeningen maken als je weet dat je alles nog eens op je gemak kan bekijken. Studenten hoeven niet elke ‘scheet’ meer te noteren, ze kunnen zich ook eens concentreren op de docent. Het mes snijdt aan twee kanten.”

In de colleges kan volgens Barendsen het ambachtelijke ‘handwerk’ worden gepresenteerd. “Als een docent iets opbouwt, bijvoorbeeld een berekening, is dat erg lastig digitaal vast te leggen. Je kunt het eindresultaat in een boek schrijven of op internet zetten, maar de

faculteit. Julius Mücke (24), derdejaars Informatiekunde: “De hightech colleges bevallen erg goed. Dat je het werk van anderen kunt bekijken en commentaar kunt geven, helpt om scherper over de je opdracht na te denken. Er komen door de samenwerking dingen tot stand waar niemand eerder aan had gedacht. Meestal is de tijd in het college ook te kort om vragen te stellen, waarvoor de werkplaats zich dan weer goed leent.” Als het aan hem ligt krijgt de pilot dan ook snel navolging: “Ik denk dat de elektronische werkplaats mogelijkheden biedt om veel van de verschrikkelijk droge colleges – ook buiten mijn opleiding – prettiger te maken.”

Wie wil er nog een intellectueel zijn? In de twintigste eeuw een eretitel, tegenwoordig vooral een verwensing. Als begrip onlosmakelijk verbonden met de universiteit. Of misschien ook dat niet meer. RU-wetenschappers van de 21e eeuw reageren. "Dat ik intellectueel wil zijn, is belangrijk voor de samenleving."

Gevraagd: intellectueel M/V

Zelfstandig naamwoord dat even zo makkelijk positieve als negatieve associaties oproept. Forse ego's, dappere mensen, kamergeleerden, laatste verdedigers van de nuance. Denker met een brede algemene ontwikkeling en grote persoonlijkheid die verrassende verbanden legt en zich bemoeit met de publieke zaak. De intellectueel. Een oud woord lijkt het, dat veel minder publiek gezag heeft dan vroeger. *Volkskrant*-columniste Evelien Tonkens betreunde enige tijd geleden in die krant de teloorgang van deze menssoort. Zij greep het afscheid van UvA-hoogleraar en intellectueel Bram de Swaan aan om te constateren dat de intellectueel zieltoegend is en diens bakermat, de universiteit, onvruchtbaar. Waar? Niet waar? RU-product, hoogleraar in Tilburg en intellectueel Gabriël van den Brink stelde onlangs in een lezing op de Nijmeegse alumnidag dat 'de intellectuele functie voor deze samenleving onver-

mijdelijk is'. Hij poneerde echter ook dat die functie veel minder vanzelfsprekend is dan voorheen en opperde dat de universiteit haar verantwoordelijkheid in deze moet nemen. Juist? Onjuist? Zijn er nog (relatief) jonge wetenschappers die zich geroepen voelen? En waarom dan?

Ego BV-tjes

Op Thomas van Aquinostraat 3 huist Henk van Houtum (38), politiek geograaf, regelmatig publicerend op de landelijke opiniepagina's. Eén muur propvol boeken, vakliteratuur, maar ook Sloterdijk, McLuhan, Zizek. Per e-mail toonde Van Houtum zich ambivalent over het onderwerp. Hij schreef over een 'verouderde term', in Nederland verworpen tot 'Ego BV-tjes' en tegelijkertijd: 'Het is een intrinsiek gevoelde noodzaak en ambitie om ook inhoudelijk op het brede terrein waarop ik belezen ben me te bemoeien met het publieke debat.' Van Houtum licht toe: "Voor mij begint het bij geraakt worden. Als ik onrechtvaardigheid zie. De

Carla Sieburgh, hoogleraar burgerlijk recht.

Favoriete intellectueel: Montaigne.

'Ik wil een compleet mens zijn, niet een hoofd op twee houten stokjes'

Henk van Houtum, politiek geograaf. Favoriete intellectueel: Zygmunt Bauman. 'Ik vind dat wetenschap meer moet mogen zijn dan het feitelijke'

intellectueel die mijn spiegel is, is iemand die de heersende ideologie aanpakt en doorbreekt. Iemand die werkelijk onafhankelijk is."

Michel Foucault, Zygmunt Bauman, Judith Butler, Amartya Sen; dat zijn mensen die Van Houtum raken. Geen Nederlanders op zijn lijstje, zelfs niet Hirsi Ali. "Als je verzoend raakt met het beeld dat van je is gecreëerd, dan ben je slaaf geworden van je ego. Dan wordt een visie een missie in plaats van een zoektocht. Dan ben je juist geen intellectueel meer. Bij Hirsi Ali is dat gebeurd." Amartya Sen maakte onlangs in een uitzending van VPRO's Tegenlicht nog grote indruk op hem. "De intellectueel beheerst ook de kunst van het verwoorden. Sen heeft dat. Het zit zelfs in zijn lichaam, zijn oogopslag. Le savant: de wetenskierige. Hij laat letterlijk zien dat hij onafhankelijk is, hij vindt het prettig om te denken, hij wordt er gelukkig van om met vragen bezig te zijn." Van Houtum kent dat geluk. "Toen ik 16 was, kon ik goed denken en goed voetballen. Ik was potentiële voetbalprof, maar ik moest kiezen, dat voelde gewoon zo. In de beperktheid van de kleedkamer werd ik echt buitengewoon ongelukkig. Ik voelde toen al de geborgenheid van de wereld van het woord, van de academie." Waarmee Van Houtum overigens niet wil zeggen dat die wereld gelijk is aan de huidige universitaire. Integendeel. De intellectueel staat zowel wetenschappelijk als institutioneel onder druk. "Ik vind dat wetenschap meer moet mogen zijn dan het feitelijke. Er is momenteel teveel ontzag voor het getal. Ook cijfers, data, steunen uiteindelijk op een verhaal of een impliciete ideologie. Het is die, disciplinerende, ideologie die ontmaskerd moet worden en waartegen, indien nodig, geageerd moet worden. Het is de strijd tussen de feiten-

kenner en de verhalenverteller." Maar ook institutioneel is de positie die Van Houtum ambieert in de minderheid. Op de universiteit als bakermat van intellectuelen valt nogal wat aan te merken. "De taal die gebruikt wordt, is zo veelzeggend. Studenten zijn consumenten geworden, die moet je acquireren, dat levert geld op en dus wetenschappelijk personeel. Je moet je woorden dus zo kiezen dat je veel studenten lokt, dat vind ik fundamenteel verkeerd. Niet kwaliteit, maar kwantiteit is het adagium van de universiteit. Ik word afge-rekend op het aantal publicaties in toptijdschriften die nota bene door commerciële bedrijven worden gerund. En ik moet ook nog geld bij subsidiegevers halen om onderzoek mogelijk te maken. Dit is een bedrijf, ik ben de wetenschapper die een x-aantal diploma's, commerciële offertes en publicaties moet omzetten. De universiteit is nog steeds de best denkbare omgeving, maar ik moet voortdurend zoeken naar vrijheid, die vind ik in het internationale domein of het nationale publieke debat. Reizen, boeken, de discussie, de internationale netwerken, dat lucht me op, het geeft me de ruimte die ik zoek. Het kost veel avonduren, weekeinden. Maar ik vind het cruciaal voor wie ik wil zijn en wat ik wil zijn, is belangrijk voor de samenleving."

Timmerman

Bij Thomas Quartier (34) is het glas juist halfvol. De onlangs gepromoveerde religiewetenschapper is op zijn gemak op de veertiende verdieping van het Erasmusgebouw. Een kamertje met vier, vijf onuitgepakte verhuisdozen, een superhelduitvoering van Jezus, het shirt van de Duitse Mannschaft, volle, tikje wankelende boekenkast. Quartier is er thuis. "De universiteit biedt meer vrijheid voor mijn intellectuele ambities dan welke baan

ook. Het is niet het paradijs, er is publicatiedruk, je moet veel vergaderen, naarmate je hoger komt in de organisatie heb je meer bestuur- en commissiewerk, maar het biedt de meeste mogelijkheden." Quartier kan niet anders dan intellectueel zijn, hij noemt het één van zijn levensdoelen. En stelt Cees Nooteboom als voorbeeld. "Die man kan op een analytische manier naar de werkelijkheid kijken en vervolgens reflecteren. Wat mij aanspreekt, is het grote engagement waarmee hij schrijft, en tegelijkertijd een gezonde distantie heeft. Het spreekt mij aan, omdat ik zelf met dat dilemma zit als je rituelen bestudeert: betrokkenheid en distantie. Ik kan beide heel goed voelen." Ook Quartier is een verhalenverteller. Hij vervecht het persoonlijke, de anekdote met de precieze wetenschap. "Ik stel mijn persoon beschikbaar. Het is hoe ik ben. Het persoonlijk engagement is voor mij het uitgangspunt. Ik moet geraakt worden, dan kan ik me er ook in verliezen. Neem Mr. Keating uit Dead Poets Society,

De grote denkers van de RU

Jan Brabers, universiteitshistoricus van de RU, heeft er natuurlijk grote moeite mee. Slechts drie intellectuelen mag hij noemen. De drie belangrijkste intellectuelen die deze universiteit heeft voortgebracht. Een onmogelijke vraag, vindt hij. Maar vooruit.

“Als eerste noem ik Jacques van Ginneken, pater-jezuïet, de bekende taalwetenschapper, hij werkte aan de universiteit van 1923 tot 1945. Hij was de grote ster van de Faculteit der Letteren, en bewoog zich op tal van maatschappelijke terreinen: taal- en spellingsontwikkeling, bekering van niet-katholieken, arbeidspsychologie, sociaal werk. Hij was echt een klasieke intellectueel, de meerdere van anderen, een tikkeltje onuitstaanbaar ook. Weet wel, de positie van de hoogleraar was uitzonderlijker dan nu. Het waren echt de bijzondere mensen van de maatschappij.

Edward Schillebeeckx is de tweede. Hij heeft samen met Hans Kuhn de theologie gemoderniseerd. Ik denk dat er van alle wetenschappers aan deze universiteit over hem wereldwijd het meest geschreven is. Hij is hier in 1958 begonnen en leeft nog steeds. In zijn tijd is hij vanwege zijn denkbelden enkele keren naar Rome geroepen, hij kreeg ontzettend veel steun van hoogleraren hier. Schillebeeckx was echt een denker, zachttaardig, inspirerend. Een heel mooi en helder spreker, maar op schrift een verzoeking. Schillebeeckx is de Cruyff van Nijmegen. Waar je toen ook kwam ter wereld, iedereen kende hem. Hij was de man van de jaren 60, de modernisering.

De derde grote intellectueel is volgens mij de criminologe C.I. Dessaur, ook bekend als de schrijfster Andreas Brunier. Ze was een eminent wetenschapper, schrijfster, vooraanstaande feministe. Ze had allerlei uitgesproken ideeën, bijvoorbeeld over ethische zaken, als abortus en euthanasie, meestal progressief, soms conservatief, een echte onafhankelijke geest. Typisch horend bij de universiteit van na de revolutie in de jaren zeventig. Het zijn alle drie mooie voorbeelden van eigenzinnig universiteitsbeleid. Van Ginneken werd gepasseerd voor een hoogleraarspost in Amsterdam. Schillebeeckx zat in Gent en kreeg daar geen ruimte meer, bij ons wel. Dessaur was één van de eerste niet-katholieken en de eerste vrouw op de juridische faculteit.”

ik was die student, ik wil die leeraar worden. Wetenschap is vervolgens mijn instrumentarium, dat is waar ik handig in ben, maar ik wil erover vertellen. Mijn vader was timmerman, daarin was hij dienstbaar aan anderen, ik leg mijn dienstbaarheid hierin.” Quartier is milder dan Van Houtum. Minder verontwaardigd, minder gespits op onrechtvaardigheid. Meer gedreven door zijn eigen nieuwsgierigheid, door nieuwe culturele verschijnselen. Maar net als bij Van Houtum valt de mens Quartier samen met de intellectueel. Quartier houdt nooit op met denken. “Hoeveel uur ik werk? Zo denk ik niet. Als ik een boek lees, heb ik een pen bij de hand. Het is een permanent leven, dat is de luxe en de vloek van deze baan. Ik lees, maak aantekeningen, zelfs trashliteratuur, internet, het maakt niet uit.” Verhalenverteller. Geestdriftig. Intellectuelen zijn de echte wetenschappers? “Het kan eigenlijk toch niet anders. Ik bedoel het echt niet onaardig, maar wetenschappers die zo niet zijn, vind ik al gauw vervelend. Vergelijk het met de rechter, die moet niet alleen het wetboek kennen, maar ook het vermogen hebben ermee om te gaan.” En

aan het eind, als de journalist bijna weg is, “Edward Schillebeeckx! Dát is mijn voorbeeld. De strijd die hij voerde.”

Broedplaats

Twee verdiepingen lager in de Erasmustoren, in een kamer met boeken, Amerikaanse nummerborden en een stapel Refterborden met etensresten, zit politoloog Peter van der Heiden (42). Hij kent ook genoeg saai wetenschappers. “Er komen nog altijd studies uit over Nero, of de zoveelste biografie over Willem van Oranje. De vraag is of dat de wetenschap vooruit helpt, laat staan de wereld. Het is ook gewoon saai, vervelend. Er moet nut in zitten, de wetenschapper die alleen in het archief zit, is te veel een hobbyist. Die had een dikke erfenis moeten hebben in plaats van gemeenschapsgeld.” Van der Heiden werkt voor het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis en publiceert regelmatig op de opiniepagina's van dagbladen. Hij beschrijft zichzelf als ‘iets tussen journalist, intellectueel en wetenschapper’. “Ik ben dat eigenlijk altijd. Toen ik op vakantie was in Mallorca stapte Verdonk uit de VVD en belde een krant me voor een stuk. Dat schrijf ik dan. Mijn privéleven kan wel een dag wachten.” Van der Heiden

Thomas Quartier,
religiewetenschapper.
Favoriete intellectueel:
Cees Nooteboom.
‘Het persoonlijk
engagement is
voor mij het
uitgangspunt.
Ik moet geraakt
worden’

manifesteert zich graag in de media. “Een paar jaar geleden heb ik in NRC een fors stuk geschreven waarin ik de politieke verwerking van Srebrenica vergeleek met die bij de politionele acties in Indonesië. Dat was, denk ik, een echt intellectuele interventie. Daar kwamen vervolgens radioprogramma’s op af, televisie. Ik scoorde. Potverdikkeme, dat was wel gaaf. Maar ik ben slechts een René van Rijswijk hoor (NEC-aanvaller die cultstatus verwierf door in honderd wedstrijden slechts één keer te scoren, php). Ik heb maar één keer gepresteerd wat iemand als de cartoonist Jos Collignon wekelijks doet.” Van der Heiden laat op ontwapenende wijze het ego van de intellectueel zien. Het biedt Van Houtum veiligheid, het is volgens Thomas Quartier nodig, maar het kan ook gewoon lekker zijn, vindt Van der Heiden. “Ik ben opgegroeid in een klein dorp in de Betuwe. Ik zat op een school, waar het heel vanzelfsprekend was om lts te gaan doen. Ik was de enige die naar het vwo ging en werd vanaf mijn achtste ‘de

vere wetenschap is voor de incrowd, het is veel leuker om er iets mee te doen. Ik zoek meer de publieke erkenning dan dat ik een groot wetenschapper wil worden.”

Wonderlijke mensen

“Het maatschappelijk debat betekent niet zoveel. Dan is er een nog niet beëdigd rechter al aan het werk, maakt iedereen zich buitensporig druk, worden er veroordeelden vrijgelaten en zitten ze na een week gewoon weer vast. Dat is mij veel te hectisch.” Carla Sieburgh (38), hoogleraar burgerlijk recht, in het bezit van een ruime kamer aan Thomas Aquinostraat 6. Op haar bureau onder anderen een flesje ketjap (“van het kerstpakket van vorig jaar”), een vergadertafel vol papieren, boeken en een nog niet ingelijste foto van dochter Tessel. Sieburgh fileert op ontspannen wijze, wikkend en wegend, de intellectueel. “Intellectueel staat voor mij alleen maar voor de rede, het is per definitie niet compleet. Als je zegt: dat is een intellectueel, dan zeg je volgens mij ook dat wat hij niet is,

verder kan komen.” Sieburgh herkent de beschrijvingen van Van Houtum en Quartier, de verhalenverteller, Mr. Keating. Maar het is het niet helemaal. Het moet completer zijn. Niet in tegenstelling tot iets anders staan. “Uomo Universalis” is een woord dat ze liever gebruikt. “Ik wil een compleet mens zijn, niet een hoofd op twee houten stokjes.” Ze onderkent de spanning die er tussen haar ambitie en de huidige universiteit bestaat. “Het valt voor mij nog mee, maar de continue verbreding die ik nastreef, komt onder druk te staan als je een x-aantal publicaties moet halen. Je wordt dan gedwongen één onderwerp te kiezen waarover je meermalen publiceert. Dat voegt wat mij betreft te weinig toe. Met wetenschap bezig zijn, valt voor mij samen met mijn eigen ontwikkeling. Als ik me hier niet meer zou kunnen ontwikkelen, dan

terwijl het me eigenlijk niet uitkomt. Maar dat zijn wel de dingen waar ik inspiratie van krijg, het maakt me gelukkig. Ik kan er enorm van genieten als ik een theoretische natuurkundige kan volgen, hij heeft een passie die hij wil delen, ik kan dat dan opvangen. Uitputting is een voortdurend aanwezig risico, maar ook dat hoort bij de uitdaging en het is de moeite zo waard.” x

Tekst: Piet-Hein Peeters
Fotografie: Bert Beelen

Peter van der Heiden, politicoloog. Favoriete intellectueel: Jos Collignon.

‘Zuivere wetenschap is voor de incrowd, het is veel leuker om er iets mee te doen’

professor’ genoemd. Ik vond het leuk om te lezen, dingen te weten, te observeren. Het is mijn levenshouding geworden. Het heeft me zelfvertrouwen gegeven.”

Van der Heiden beaamt dat de intellectueel er in het publieke domein niet goed op staat. “Kortzichtig”, noemt hij dat. “Zij voeden ons met de ideeën waardoor wij op een behoorlijke manier kunnen samenleven.” Wetenschap is ook voor Van der Heiden slechts een bouwsteen. De universiteit als broedplaats voor publieke acties. “Wetenschap is de brandstof, het is niet een doel op zich, veel wetenschappers kunnen blij worden van ieder detail dat zij vinden: eureka. Ik zoek geen kennis om de kennis, ik wil net genoeg hebben om mijn werk te kunnen doen, om ermee naar buiten te gaan. Zui-

het is een aardige manier om te zeggen dat er sprake is van dingen die niet aanwezig zijn. De intellectueel is iets incompleets, iets puur rationeels, meestal niet handig in het maatschappelijk gebruik. Het zijn in zekere zin wonderlijke mensen.”

Niet dat ze de intellectueel niet kan waarderen, integendeel, maar het intellectuele alleen is niet voldoende. “We moeten een stap verder gaan, we moeten een groter concept gaan beschermen. De intellectueel wil op basis van rationale argumenten gelijk hebben. Ik vind dat niet zo interessant. Het gaat in onze wereld volgens mij veel meer om luisteren, om samen tot iets komen, om intuïtie. Montaigne, dat vind ik een goed voorbeeld. Die reikt mensen, mij in ieder geval, iets aan waarmee je over de volle breedte van het leven

zou ik ophouden. Ik deel mijn eigen belangstelling en ontwikkeling met anderen, Ik vind dat juist communicatie in kleinere verbanden iets wezenlijks toevoegt. Die heldhaftige intellectueel in het maatschappelijk debat is een beperkte dimensie, ik denk ook aan de vlinder op de Azoren die een storm in Japan ontketent.” Ze is anders dan de drie heren hiervoor, Carla Sieburgh. Verder in haar denken wellicht ook. Maar de geestdrift is gelijk. “Mijn werk is mijn leven. Ik ben voortdurend aan het zoeken, ideeën opdoen, overall. Ik wil zoveel mogelijk begrijpen van het leven, van wat mensen drijft. Ik probeer soms kranten niet te lezen, want als ik het toch doe en er dan een stuk over bijvoorbeeld de deeltjesversneller in staat, móet ik dat lezen,

Pieter Muysken

geboren op 11 april 1950
in Oruro, Bolivia

- 1968-1972 Yale University (bachelor), magna cum laude
- 1972-1974 Universiteit van Amsterdam (master), cum laude
- 1974-1976 Veldwerk in Ecuador
- 1977 Promoveert op onderzoek naar de syntaxis van de Ecuadoraanse Quechua, UvA, cum laude
- 1977-1989 Docent en onderzoeker, UvA. Veldwerk Curaçao, Peru en Nederland
- 1989-1998 Hoogleraar algemene taalwetenschap, UvA
- 1998-2001 Hoogleraar talen en culturen van Latijns-Amerika, Universiteit Leiden
- 1998 Spinozapremie
- 2001 Hoogleraar algemene taalwetenschap, Radboud Universiteit Nijmegen
- 2003 Buitenlid Max Planck-Gesellschaft
- 2005-2007 Directeur van het Centre for Language Studies
- 8-10-2007 Geïnstalleerd als Akademie-hoogleraar door de KNAW

In de interviewreeks 'De Fascinatie' gaat Vox op zoek naar wat het hart van RU-wetenschappers sneller doet kloppen. Dit keer Pieter Muysken, hoogleraar algemene taalwetenschap, opgegroeid tussen indianen en nu op zoek naar het wezen van de talrijke indianentalen in Zuid-Amerika. "Kijken of je achter die verscheidenheid de eenheid kunt vinden, voelt een beetje alsof je een soort code aan het kraken bent."

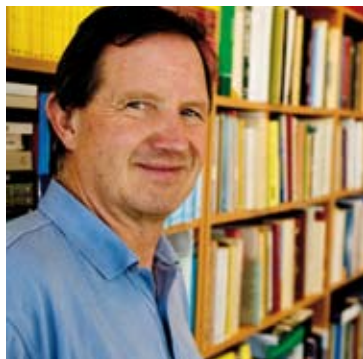
De fascinatie van Pieter Muysken

De code van indianentalen

Zijn eerste adem haalde hij in de koude hooglanden van Bolivia. Om precies te zijn: in Oruro, het oude centrum van de Uru-indianen. Zijn oppas was een Quechua-indiaanse met zwarte vlechten en een hoed. Al op peuterleeftijd leerde hij Spaans en hij brabbelde waarschijnlijk ook Quechua met het personeel in huis. En misschien zelfs een woordje Aymara, want Aymara-indianen liepen ook rond zijn ouderlijk huis in het Andesgebte.

Pieter Muysken was de eerste zes jaar van zijn leven omringd door indianen. Vader Muysken, mijn-ingenieur van beroep, was net als veel van zijn Delftse jaargenoten, eind jaren veertig de Atlantische Oceaan overgestoken op zoek naar werk. Hij kon aan de slag in een tinmijn in Bolivia. Moeder Muysken volgde een jaar later. De mijnwerkers waren Aymara's en Quechua's, de twee grootste indianenvolkeren ter plekke. "Het rare is: mijn ouders wisten nooit of ze nou met Aymara's of met Quechua's te maken hadden. Terwijl dat twee verschillende volkeren zijn, die

een verschillende taal spreken. Dus ondanks het feit dat ze er ruim vier jaar gewoond hebben en ze elke dag intensief met de indianen te maken hadden, hebben ze dat verschil nooit gezien. Het geeft wel aan dat de kloof groot geweest moet zijn." Anno 2007 werkt Pieter Muysken aan een groots project. Hij vergelijkt vijftig verschillende indianentalen uit de Andes en de Amazone met elkaar. In de hoop dat hij de verwantschap tussen die talen kan laten zien. Dat de indianen ooit maar één of hooguit een paar talen spraken, zoals wetenschappers vermoeden, is nu haast niet voor te stellen. Op

dit moment telt Zuid-Amerika zo'n vijfhonderd indianentalen, verdeeld over ruim honderd taalfamilies. "En dat is natuurlijk raar. Zuid-Amerika is helemaal geen oud continent. Van alle continenten is dit continent het laatste bevolkt geraakt. Juist daarom is het zo spannend, zo paradoxaal, dat op die plek, waar je eigenlijk één taalfamilie zou verwachten, zo'n grote versnippering bestaat." Steun voor zijn project komt niet uit de minste hoek. De Koninklijke Akademie van Wetenschappen benoemde Muysken eerder dit jaar tot Akademiehoogleraar. Terwijl anderen zijn

'Toen ik Sinterklaas zag, dacht ik: ha, eindelijk een Spaans sprekende. Ik was stomverbaasd dat hij geen woord verstond van wat ik zei'

bestuurstaken overnemen, kan Muysken zich de komende vijf jaar helemaal richten op zijn grote ambitie: het doorgronden van het wezen van de indianentalen.

Sinterklaas

Een ambitie die wortelt in die vroege jeugd in de Boliviaanse hooglanden. En in Peru, want daar werkte vader Muysken nog een paar jaar in de staatsmijnen, voor de familie terugkeerde naar Nederland. En toch... Er loopt geen recht lijntje tussen zijn jeugd in Zuid-Amerika en zijn interesse voor de inheemse talen van dat continent. Muysken kwam pas op latere leeftijd op het idee om zich op indianentalen te storten. Eenmaal in Nederland verdwenen Bolivia en Peru vrij snel naar de achtergrond. Dat hij als zesjarige Spaans sprak, was natuurlijk wel opvallend. "Toen ik Sinterklaas zag, dacht ik: ha, eindelijk een Spaans sprekende. Ik was stomverbaasd dat hij geen woord verstond van wat ik zei." Als tiener had hij hele andere interesses. Hij was in Egyptenaren geïnteresseerd, in archeologie,

een tijd lang was hij vast van plan om insectenverzamelaar te worden. Op zijn achttiende verliet Muysken Nederland om met een beurs te gaan studeren aan Yale University in Connecticut, een van de hoogst aangeschreven particuliere universiteiten van de Verenigde Staten. Daar leerde hij ook kanoën, wat zijn hobby zou blijven. Dat hij zich in zijn tweede jaar specialiseerde in Zuid-Amerikaanse studies heeft niets te maken met weemoed naar Bolivia of Peru, zegt hij achteraf. “Het was de tijdgeest. We hebben het over eind jaren zestig. Het was de tijd van de bevrijdingsbewegingen: van Che Guevara. Zuid-Amerika was toen heel erg in de mode. Nou was ik nooit iemand die de barricades opging, maar ik was er genoeg door gegrepen om meegetrokken te worden.” Geleidelijk aan, via een grote omweg, kwam Bolivia toch weer in zicht. En kwam Pieter Muysken terug op de plek waar zijn leven begin jaren vijftig begon.

Dus die zes jaar dat u in Zuid-Amerika heeft gewoond, heeft wel een groot deel van uw leven bepaald?
 “Uiteindelijk wel. Maar het is niet zo dat ik alles zo gepland heb. Het heeft in feite heel lang geduurd voor ik weer naar Bolivia terug ben gegaan. Maar ik denk dat mijn jeugdervaringen onbewust wel hebben meegeïmponeerd bij mijn uiteindelijke keuzes in onderzoek. Mijn ouders hadden het heel vaak over hun tijd in Zuid-Amerika. En ik heb zelf ook het gevoel: dat hoort bij mij. Het zijn kleine dingen: de manier van doen, de manier waarop de mensen daar met elkaar omgaan. Dat voelt vertrouwd.”

U voelt zich ook een beetje Boliviaans?
 “Ja. Heel raar natuurlijk, want ik ben totaal anders dan de Bolivianen.”

Oertaal

Indianen stammen af van de eerste bewoners van Siberië, jagers die zo'n vijftienduizend jaar geleden via Alaska naar Amerika afzakten. “Ze kwamen waarschijnlijk in golven. Dus die enorme opsplitsing, die vijfhonderd talen die ze nu spreken, is

nogal verrassend. Kijken of je achter die verscheidenheid de eenheid kan vinden, voelt een beetje alsof je een soort code aan het kraken bent. Het is een enorme puzzel en zo nu en dan komt er weer een stukje op z'n plek, maar dat gaat heel langzaam.” En zoveel tijd is er niet. De talen sterven in hoog tempo uit. “Ik heb zelf gewerkt aan een boekje over het Uru, een taal waarvan de laatste spreker in 2004 is overleden. Een collega werkte deze zomer aan een taal die nog twee sprekers had, maar inmiddels is daarvan ook een spreker overleden. Dus het gaat heel snel.” De Uru-indianen spreken nu geen Uru meer maar Aymara. De Aymara-indianen, waar ook president Morales toe behoort, zijn in de Andes nu eenmaal tal-

rijker. “De Uru-indianen wonen tegenwoordig in Iruitu en dat is een Asterix-achtig dorpje in een groot gebied waar de rest van de bevolking Aymara spreekt. Dus het is geen wonder dat hun taal is verdwenen.”

Hoe belangrijk is het dan nog om een taal als het Uru op schrift te hebben?
 Muysken loopt naar de boekenkast op zijn kamer op de negende verdieping in het Erasmusgebouw. Het weidse uitzicht over de Heumense bossen is voor hem een welkome afwisseling van het zicht vanuit zijn woning in het Amsterdamse centrum. De taalwetenschapper laat z'n hand over een paar boeken glijden. In elk boek staat de grammatica van weer een andere indianentaal beschreven. Het afge-

lopen decennium zijn alleen al binnen het Centre for Language Studies (CLS) in Nijmegen ruim tien Boliviaanse talen beschreven en gedocumenteerd. Collega's van andere universiteiten in Europa en Amerika hebben hetzelfde gedaan met weer andere indianentalen. Muysken pakt het boekje over het Uru en zegt: “Het Uru wordt in de hooglanden van Bolivia door heel veel mensen belangrijk gevonden omdat het een oertaal is in dat gebied. Dus het heeft voor veel Bolivianen het imago van ‘onze meest oorspronkelijke taal’. Het zou in Nederland ook gekoesterd worden als er ergens op de Betuwe een dorpje was waar de oorspronkelijke taal van Nederland nog gesproken werd.” Om de inheemse talen ook voor

de bevolking van Bolivia te bewaren, redigeert Muysken met collega Mily Crevels een boekwerk over de talen. In vier delen, in het Spaans, wordt voor de Boliviaanse bevolking samengevat wat er bekend is van de talen van Bolivia. “Er is een enorme kloof tussen wat er in onderzoekscentra bekend is over de talen en wat ter plekke aan informatie beschikbaar is. Onze promovendi gaan ernaar toe, brengen een taal in kaart, in het Engels en vrij technisch opgeschreven. Ze sturen dan wel een exemplaar van hun boek naar Bolivia, maar daar kunnen de Bolivianen weinig mee.” Taal is voor hem niet alleen een kwestie van vormen, betekenis en structuren. Taal is voor Muysken ook vlees en bloed. “Als ik met een formele taalkundige praat – en dan heb ik het over de theoretici – dan vind ik het na een tijdje te technisch worden. Dan wil ik toch graag wat mens erbij. Als ik met een antropoloog praat, vind ik het al gauw heel vaag. Dan wil ik het weer wat concreter hebben.” Hij koppelt een taal graag aan de cultuur van een bevolkingsgroep. Uit het juryrapport van de com-

belangrijk, om jezelf mee uit te drukken. Die geheimtalen, want dat zijn het eigenlijk, zijn voor communicatiedoeleinden niet zo geschikt. Maar ze zijn heel geschikt om een bepaalde nieuwe identiteit mee uit te drukken.”

Verdwijnen die groepstalen weer als de sprekers zijn geïntegreerd?

“Ja, tenminste: de meeste. Het rare is dat sommige indianentalen in het Zuid-Amerikaanse oerwoud echte mengtalen zijn. Het lijkt alsof zo’n mengtaal het enige is dat is overgebleven van de oorspronkelijke talen. Die mengtalen moet je echt uit elkaar plukken om te begrijpen hoe ze in elkaar zitten. En wat belangrijk zou kunnen zijn voor mijn onderzoek, is het gegeven dat er misschien veel meer van die mengtalen zijn in Zuid-Amerika. En dat taal voor de inwoners van dat nieuwe continent ook heel duidelijk die identiteitsfunctie heeft gehad. Het kan in elk geval helpen verklaren waarom er zoveel verschillende indianentalen zijn.”

Muysken is niet de enige die de code probeert te kraken. In feite zijn wetenschappers al eeuwenlang bezig de overeenkomsten

niet meer uitgesproken worden. Als Roos overlijdt, moet alles wat Roos heet een nieuwe naam krijgen. “Als er maar genoeg mensen een naam hebben die ergens naar verwijst, dan moeten heel veel woorden vervangen worden. En dan zou het best zo kunnen zijn dat de woorden van een taal heel snel veranderen terwijl de grammatica relatief hetzelfde blijft. En dan kom ik weer bij het punt waar ik het eerder over had: dat je die verwantschap niet meer ziet terwijl die er wel degelijk is geweest.”

Dat de indianentalen op elkaar lijken, is voor de kenner duidelijk. Sommige grammaticale patronen zijn typisch voor Zuid-Amerika. Zo hebben de inheemse talen vaak hele lange werkwoorden. Soms bestaat een zin alleen maar uit een werkwoord met een paar achtervoegsels. De zin ‘ik heb vreselijke zin in koffie’ is bijvoorbeeld ‘koffie-toch-zin-om-te-drinken-geeft-me’. Muysken: “We kunnen die patronen herkennen, we kunnen ook zien: dat is typisch iets voor Zuid-Amerikaanse talen. Maar wat we niet kunnen, is die verwantschap vaststellen. Althans niet met de traditionele technie-

woord zoals in het Engelse ‘I see the man’ of komt het lijdend voorwerp vóór het werkwoord zoals in het Turks.” Het doel is een soort stamboom van inheemse talen te maken. Muysken verwacht dat hij met die techniek, die bestaat uit een aantal computerprogramma’s, ver terug in de tijd kan komen. Tot pakweg tien- tot vijftienduizend jaar terug. “Zinsconstructies veranderen minder snel dan woorden. Je verwacht dus dat als je naar een heleboel constructies kijkt, je verder terug kunt kijken naar verwantschap dan als je alleen woorden vergelijkt.”

Eerst moeten de gegevens van vijftig talen worden ingevoerd in de computer. Wie gaat dat doen?

“Gedeeltelijk ga ik dat zelf doen, samen met mijn onderzoeksgroep. We beginnen met de talen in Bolivia en de staat Rondonia in Brazilië. Dat is het gebied in Zuid-Amerika met de grootste verschillen tussen de talen. De kans is dan groter dat we zoveel mogelijk verschillende talen meenemen in het onderzoek. Ik denk dat we over een jaar of drie die talen wel gecodeerd hebben.”

En als het u lukt die verwantschap aan te tonen?

“Dan kunnen we echt iets nieuws laten zien. Op het moment dat je de geschiedenis van die talen in kaart hebt gebracht, heb je eigenlijk ook een heel groot stuk van de vroege geschiedenis van het continent in kaart gebracht. Als we weten welke talen met elkaar verwant zijn, dan weten we ook hoe dat continent bevolkt is geraakt, hoe de bevolkingstromen zijn gegaan. Er zijn geen historische bronnen van voor de Spaanse verovering en ook niet veel archeologisch materiaal, dus die talen geven een inzicht in het verleden die veel verder gaat dan wat we met andere technieken kunnen. En dat is natuurlijk heel erg spannend.” x

*Tekst: Martine Zuidweg
Fotografie: Duncan de Fey*

‘Als je de geschiedenis van die talen in kaart brengt, breng je meteen de geschiedenis van het continent in kaart’

missie die Muysken benoemde tot Akademiehoogleraar: “Hij beschreef het eerste bekende geval van een taal waarin sprake is van ‘relexificatie’, d.w.z. dat een groep mensen met twee talen een derde taal heeft gecreëerd, waarin hun dubbele identiteit tot uitdrukking komt.” Zo’n derde taal lijkt bijvoorbeeld op de straattaal van groepen Marokkaanse of Antilliaanse jongeren in Nederland. Lastig te verstaan voor Nederlanders, ook niet handig om van gedachten te wisselen met hun eigen ouders, eigenlijk alleen geschikt als communicatiemiddel in de groep van gelijken, de *peer group*. Muysken: “Iets wat mensen vaak onvoldoende beseffen is dat taal niet alleen dient om mee te communiceren maar ook, bijna net zo

tussen de indianentalen boven water te krijgen. Je kunt woorden met elkaar vergelijken. Zoals je het Latijnse woord ‘patre’, het Nederlandse ‘vader’ en het Engelse ‘father’ met elkaar in verband kan brengen. Of het Latijnse ‘pes’, het Nederlandse ‘voet’ en het Engelse ‘foot’. Steeds heb je dan woorden met de beginklank p, v en f. Maar de woorden van de indianentalen laten zich niet zo makkelijk vergelijken als die van de Indo-Europese taalfamilie. Waarschijnlijk zijn de talen vijf, zesduizend jaar geleden van elkaar afgesplitst, waardoor de veranderingen die de talen tussentijds hebben doorgemaakt te groot zijn. Bij sommige indianenvolken in bijvoorbeeld Guyana mag na het overlijden de naam van de dode

ken, waarbij je uitgaat van klankovereenkomsten tussen woorden.” Maar het kraken van de code is binnen handbereik. Zeker nu taalwetenschappers het afgelopen decennium zoveel nieuwe inheemse Zuid-Amerikaanse talen hebben beschreven. Er ligt een enorme bulk aan nieuwe gegevens over grammatica klaar. Minstens zo belangrijk zijn de nieuwe statistische technieken, oorspronkelijk afkomstig uit de genetica, waarmee een groot aantal taalkenmerken met elkaar worden vergeleken. “De techniek is afkomstig van onze collega’s op het Max Planck Instituut. Je vergelijkt geen woorden, je vergelijkt zinsconstructies. Bijvoorbeeld: komt het lijdend voorwerp nou na het werk-

Doen & laten

Film(debat) Sicko

Michael begint zijn films meestal vanuit een interessante nieuwswestie, maar maakt er al snel een drammerige column van. Maar in zijn nieuwste film Sicko snijdt Moore een kwestie aan die zo prangend is in de VS, dat zelfs Oprah een flinke stoel klaarzetten voor Moore. Om in de VS medisch behandeld te kunnen worden, is een flink gevulde

beurs vereist. In Lux wordt nog geforceerd een debat toegevoegd om de Nederlandse situatie te vergelijken met de Amerikaanse, wij weten het antwoord al. Appels en peren, maar Sicko noopt vast tot de behoefte aan napraten. /AvdH

Donderdag 22 november, Lux, première Sicko.

Maandag 26 november filmdebat

Cabaret André Manuel

Vandaag buij de klootzak, morn verklaart ze oe heilig. Zoals André Manuel het in 2003 zong in het nummer Reegn, met de band Krang, zo is het hem ook vergaan. In het begin van zijn carrière verguisd als lastige provocateur, in 2003 bekroond als Neerlands hoop in cabaretland, en nu furore makend als knecht Jens van Bentheim in Van Jonge Leu en

Oale Groond. Ook is er een nieuwe theatershow, waar Manuel een setting heeft gekozen die hem goed past. Een feestje. De geëigende plek om harde grappen te maken, de politieke ontwikkelingen te commentariëren, af en toe een liedje te zingen en zelfs een sentimenteel moment. "In polonaise naar de afgrond, zoals het goede burgers betaamt." /AvdH

Donderdag 6 december, Stadsschouwburg, 20:00 uur

Expositie Ik ben in de Vinex-wijk

Waar je bent, bepaalt vaak ook wie je bent. Dukenburg, Lindenholt, Brakkenstein, Bijlmer, Marokko, Turkije of Amsterdam-Zuid, het roept gelijk associaties op met bepaalde types. 'Ik ben hier' is het thema van de Wintertuin dit jaar en Op Ruwe Planken heeft dat onderwerp aangegrepen om de Vinex-locatie eens nader te belichten. Wonen in een

Vinex-wijk zuigt het laatste restje leven uit je, wordt nog wel eens gezegd. Naast de bundel van Op Ruwe Planken hangen er de hele maand november foto's van Suzan Geldhoff en Vincent Zegveld in het Gymnasion en het CC. /AvdH

November, gangen CC en Gymnasion, foto's van Suzan Geldhoff en Vincent Zegveld

Debat Het multiculturele drama voorbij?

Het zal je maar gezegd worden: jij hebt het multiculturele debat in Nederland voorgoed veranderd. RU-alumnus Paul Scheffer is inmiddels aan dat stempel aan gewend. In zijn nieuwe boek *Het land van aankomst* beschrijft hij opnieuw hoe migratie altijd met problemen gepaard gaat. De overgang naar een plotseling nieuwe omgeving doet migranten eerder kwaad dan goed. Hierdoor klitten ze bij elkaar, grijpen ze naar religie als anker en worden ze behoudzuchtig. Klinkt dramatisch, maar toch heeft Scheffer de moed nog niet opgegeven. In LUX legt hij uit waarom, gevolgd door een debat over de vraag of *Het land van aankomst* nu de uitweg is uit het multiculturele drama. Wie alvast een kritische vraag heeft voor Paul Scheffer, stuur deze naar Cindy@lux-nijmegen.nl. /CC

Maandag 10 december, LUX, 20.00 uur, zie www.lux-nijmegen.nl

Het roemloze einde van de zesjescultuur

Iedere maand op deze plek een gedicht van campusdichter Bart van Oost.

Op een regenachtige dag kwamen ze samen.

Het hooglerarenkorps koffiede wat

beschaafd nog

en groette elkaar uit de verte.

Toen de deur van de zaal was gesloten,

kwam een professor naar voren en sprak.

Men kende de kwestie, fronste

en beraadde zich hevig.

Uren verstreken.

Natuurlijk, ze konden voortaan een zes

als een zeven noteren,

dat hoefde verder niemand te weten.

Na een korte aarzeling knikten allen instemmend

en men ging tevreden naar huis.

HotSpot thuis

Waar wordt een mens depressief van? Van het weer. Van blessures die je beletten mee te doen aan de zevenheuvelenloop. Universitaire stroop. Opgeklapte pseudowetenschappers die druk, druk, druk roepen, zichzelf erg zien zitten, maar welbeschouwd niks bijzetten. De mensheid meer in het algemeen.

Waar wordt een mens vervolgens weer (een beetje) vrolijk van? Gummbah over wijlen prins Bernhard, die voor de oorlog zijn anus reeds liet bleken. Opgeklapte pseudowetenschappers die druk, druk, druk roepen, zichzelf erg zien zitten, maar welbeschouwd niks bijzetten. Merkwaardigerwijze ook van jonge, aan de weg timmerende Nijmeegse sociologen als Mark Levels, die prachtig kunnen vertellen over Durkheims zelfmoordtheorie. En natuurlijk van de minzame antropoloog Antoon Hoogveld, die ook na zijn pensioen nog college geeft

Foto: Bert Beelen

Konijn met peterselie en pancetta voor 4

2 konijnenruggen • 1 bos platte peterselie • 150 g. gesneden pancetta (Italiaans spek) • 2 kropjes litte gem (of gewone sla) • extre vergine olijfolie • 2 el. (goede) balsamicoazijn • 1 teen knoflook • cocktailprikkertjes • zout & versgemalen peper

en prachtig kan vertellen over de mediterrane keuken. Bijvoorbeeld over het gegeven dat men daar vaak niet opteert voor duur en schaars rundvlees, maar voor kleinere dieren. Conejo, konijn bijvoorbeeld.

In mijn huidige emotionele aggregatietoestand zou ik het als volgt doen. Zet twee flappies (zeg Gordon en Jan Peter) tegen de muur en haal de trekker over. Hang ze op aan de oren en laat

een dag besterven in schuur of kelder. Snijd de buikholte open, haal de ingewanden eruit en stroop het vel af. Haal het vlees van het bot (of laat de poelier dat doen als je daar niet goed in bent of te weekhartig voor bent). Bestrooi met zout en peper. Leg de helft van het spek plat neer en beleg met de helft van het vlees. Haal het blad van de peterseliestelen en leg op het vlees. Rol het geheel nu voorzichtig op

en steek vast met een paar prikkers. Pas hetzelfde procédé toe op de andere rug. Haal de bladeren van little gem los. Pel en snipper de knoflook. Bak het vlees voorzichtig in 15 minuten bruin en net gaar. Neem uit de pan en houd warm. Voeg nu een scheut extra vergine olie, de slabladeren en de knoflook toe. Laat heel even slinken en besprenkel met de balsamico. Schep de gestoofde sla op het bord en leg het schuin doorsneden vlees erop.

Serveer met gewassen, ongeschilde, in grove stukken gesneden biologische (agria)aardappel die je met rozemarijn, peper, zout en een plens olijfolie van mindere kwaliteit een half uurtje in een schaal in een oven van 200 graden hebt gebakken. Tussendoor af en toe omscheppen. Schenk er een glas straffe primitivo bij. Geniet zonder na te denken. /Ron Welters

Snapshot

Waar is het te doen? Donderdag 15 november proostte uw Vox-verslaggever op het vijftienjarig bestaan van het Universitair Taalcentrum. Waarbij ook een prijsje voor de meest leesbare tekst werd uitgereikt.

Tekst en foto's: Anne Dolmen

14.00 uur: "Waarom we Herman hebben gevraagd om zijn visie op het geschreven woord te geven?" UTN-directeur Liesbet Koreb-rits verwelkomt Herman - Jiskefet - Koch warm en trekt hem gauw mee voor een persoonlijk rondleidinkje. "Eigenlijk gewoon omdat we hem zo leuk vinden, haha."

14.16 uur: Clemens Wijlens, stage-coördinator bij letteren, is vereerd met zijn nominatie voor Raak Radbouds. Hij haast zich te zeggen dat hij zichzelf niet heeft aangemeld. Een tip van Wijlens: "Als het simpel kan, doe dat dan!"

14.29 uur: Mariam Noreen heeft zich net als haar schoonzusje Anne-Roos, speciaal uitgedost voor deze gelegenheid. De studente theologie leert Nederlands bij het UTN. "Ik begrijp inmiddels alles maar ik heb een probleem met spreken", zegt ze licht beschaamd.

up next >>>

01-11 **THE ROBOCOP KRAUS** + SO SO MODERN

02-11 **AQUA DE ANNIQUE** + KRISTIN FJELTSETH

09-11 **OCEANSIZE** + SION

09-11 **DIRTY PROJECTORS** + CORRINA REPP

12-11 **65DAYSOFFSTATIC**

15-11 **BEATSTEAKS** (UITVERKOCHT!)

16-11 **GREEN HORNET** + BOOZED!

22-11 **STEVIE ANN** + CASSETTE

24-11 **FRISKA VILJOR**

26-11 **BUFFALO TOM** + TINY VIPERS

28-11 **DAN LE SAC VS SCROBIUS PIP**

30-11 **ROONEY**

DOORNROOSJE
p o p p o d i u m

groenewoudseweg 322

6525 el nijmegen

www.doorroosje.nl

CABARET AGENDA oktober + november

za 20.10
20.30 uur **KEES TORN** met DOOD EN VERDERF
€ 11,- / € 10,-

za 03.11
20.30 uur **ONNO INNEMEE** met THE BEST OF...
€ 11,- / € 10,-

za 10.11
20.30 uur **VINCENT BIJLO** met MIJN LAATSTE SIGARET
€ 9,50 / € 8,50

za 17.11
20.30 uur **DROOG BROOD** met DE KIP MET DE GOUDEN ENKELS
€ 9,50 / € 8,50

do 29.11
20.30 uur **SARA KROOS** met BRIES
€ 9,50 / € 8,50

Ridderstraat 23 Nijmegen Centrum

Reserveren is mogelijk via:

www.delindenberg.com

of via 024 327 37 37

Steiger
Lindenberg THEATER

KLEINE BOODSCHAP

Gevraagd

Thema's voor verrassende en originele stadswandelingen in Nijmegen. Uit te voeren op het Universiteitsfestival van 1 juni in het kader van het lustrum. Mail ideeën naar: lustrum@ru.nl.

Vijfdejaars psychologiestudent met enige onderzoekservaring zoekt een **bijbaan** op de universiteit voor 8-14 uur per week. E-mail: CL.Jansen@student.ru.nl

Gezellige **oppas** voor twee meisjes (8 en 4) in Nijmegen-Oost. Af en toe een avond. Geen vaste avond. €3,00 per uur. 06-41229290.

Aangeboden

Studieboek **Italiaans**, In Italiano 1, Grammatica Italiana per Stranieri, 10e druk, 2007, ISBN 88-7715-078-5, 10 euro. Reacties naar jacquelinenijmegen@hotmail.com.

Literatuurfestival de Wintertuin tussen 23 november en 1 december in Nijmegen en Arnhem plaats zoekt **vrijwilligers** voor werkzaamheden en publiciteitsmateriaal. I:esther@wintertuin.nl.

Bezighouden met **OV-beleid** in de Provincie Gelderland? AKKU begint een OV werkgroep om meer invloed te kunnen uitoefenen. Info? akku@student.ru.nl of 0243615477.

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

Proefschrift drukken?
www.proefschriften.nl

Printing PhD-thesis?
www.phd-thesis.nl

Proefschrift
snel goed goedkoop
10% korting
quickprint.nl
Tel: (024) 377 14 83

Zoek jij een leuke bijbaan?

Stichting DE 4DAAGSE

- organisator van de Vierdaagse - is op zoek naar:
enthousiaste **administratieve medewerkers**
Centrale Administratie die werkervaring willen opdoen bij het grootste internationale wandelevenement

→ **Wat ga je doen:** informatie verstrekken (telefonisch & per e-mail) verwerken van inschrijvingen, verzorgen van in- en uitgaande post (waaronder mailingen)

→ **Wie zoeken wij:** klantvriendelijke medewerkers die vanaf half januari t/m 18 juli 2008 enkele dagdelen per week beschikbaar zijn, Engels en Duits spreken en computerervaring hebben.

→ **Hoe reageren:** Stuur vóór 3 december 2007 een korte reactie met cv naar: Stichting DE 4DAAGSE, t.a.v. Susanne Gerrits, Postbus 1296, 6501 BG Nijmegen of naar s.gerrits@4daagse.nl

Sollicitatievraag 6:

«Wil je buiten zijn en binnenlopen?»

Wij zoeken geen binnentypes, maar zijn geïnteresseerd in mensen die veel frisse lucht willen. Mensen met drive die donateurs willen werven voor Goede Doelen. Reken op veel frisse lucht en een goed salaris. Jij geeft minimaal een dag per week van jouw tijd. Bel of mail snel naar Corris Fundraising.

Bel 0346 - 290 750

www.thejob.nl

O PORTO

GRAND-CAFÉ RESTAURANT

Portugees eten en drinken

Elke dag geopend
Hertogstraat 1 (Hoek Kelfensbos)
Nijmegen, 024 - 3220498

www.restaurantporto.nl

Eetcafé Allerlei
Culinair eten voor studentenprijzen!

3-gangen studenten menu € 11,25

3 gangen keuzemenu voor 17,50 p.p.
Inclusief uitgebreid saladebuffet

Reservering gewenst
Open van maandag t/m zondag vanaf 17.00 uur

Eetcafé Allerlei
Regulerenstraat 59 6511 DP Nijmegen
(loopt parallel aan de Bloemerstraat, bereikbaar via Plein 1944 bij Dooderdaal 1e zijstraat, links)

Tel. 024 - 360 29 98

Valdin all-inclusive, keuze 10 voor- hoofd- nagerechten
Inclusief drank voor € 32,50

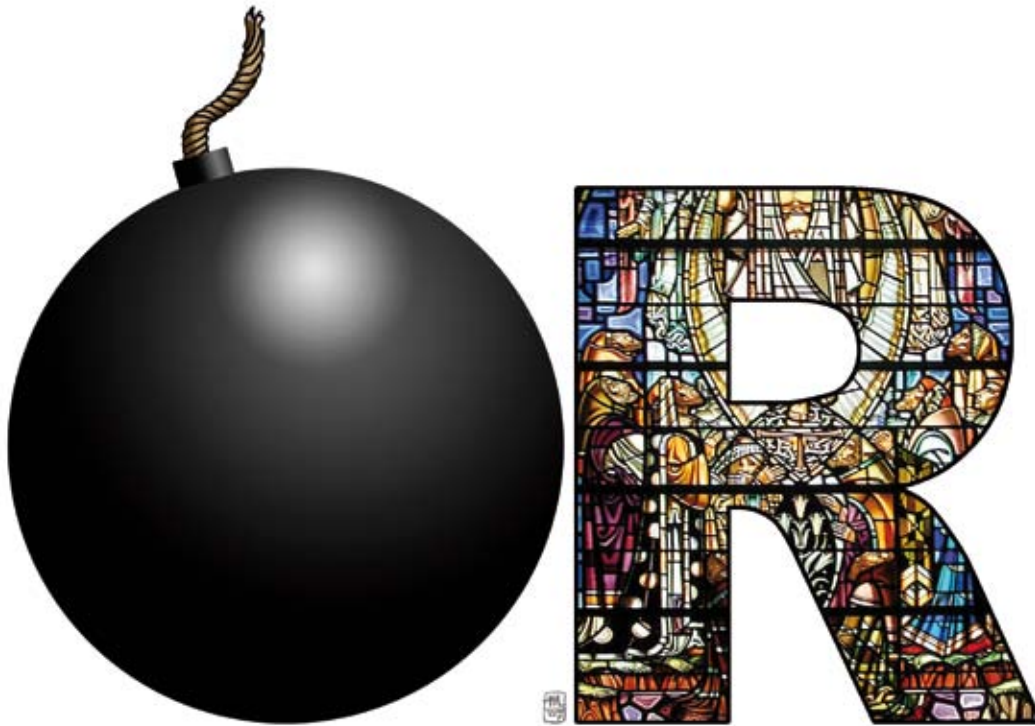
Drie mooie zalen voor vergaderingen, lezingen, presentaties, jubilea's, promoties en personeelsfeesten. Ook hebben we een mooi dakterras voor recepties. Op ons terras kunt lunchen en dineren. Laat eens vrijblijvend een offerte maken.

Van Peltlaan 4
024-3556902
www.valdin.nl
info@valdin.nl

ORKonde

Berichten uit de ondernemingsraad van de Radboud Universiteit Nijmegen

Nieuwe baan nodig?

Vervalt je vaste baan of heb je een andere baan nodig vanwege je gezondheid of een arbeidsconflict? Dan kun je met voorrang in aanmerking komen voor een vacature binnen de RU. Ook heb je recht op een herplaatsingsonderzoek en actieve vacaturebemiddeling. Dit is te lezen in de 'Regeling Herplaatsing en Vacaturevervulling'. Je personeelsfunctionaris kan je aanmelden bij de coördinator mobiliteit, Warner ten Kate (w.tenkate@dpo.ru.nl), maar je kunt ook zelf contact met hem opnemen.

Arbeidsconflict?

Als er binnen je werkomgeving een arbeidsconflict dreigt, blijf er dan niet mee zitten. Lukt het niet om er samen uit te komen, vraag dan hulp van de vertrouwenspersonen arbeidsconflicten. Deze luistert naar je verhaal, kan je advies geven maar kan ook als bemiddelaar optreden of er een inschakelen. Voor het niet-wetenschappelijk personeel zijn de vertrouwenspersonen Wikje Dijkwel (w.dijkwel@amd.ru.nl), Claudie Klanderman (c.klanderman@amd.ru.nl) en Eline Matthijse (e.matthijse@amd.ru.nl). Voor

het wetenschappelijk personeel is dit professor Luuk de Blois (l.deblois@let.ru.nl).

Reorganisaties:

Lopende reorganisaties
Letteren
Cluster Facilitair
FNWI-CMBI
Universiteitsbibliotheek
Facultaire Unie
Strategische Inkoop

Met nog jaren van bezuinigingen voor de boeg, zal de lijst van reorganisaties er niet korter op worden. Een reorganisatie is soms onafwendbaar, maar de uitvoering is aan regels gebonden. De Ondernemingsraad let erop dat deze regels ook worden gevolgd.

Wat is een reorganisatie?

Een reorganisatie is een verandering in de structuur of omvang van de organisatie, of een belangrijk onderdeel daarvan, met directe en ingrijpende rechtspositionele gevolgen voor het personeel, zoals ontslag, belangrijke wijzigingen in een functie of overplaatsing naar een andere IM-eenheid.

Reorganisatieplannen
Bij elke reorganisatie wordt een

Reorganisatie- en een Personeelsplan opgesteld. In het reorganisatieplan wordt beschreven wat er zal veranderen in de organisatie. Het beschrijft de veranderingen in formatie, functies en kosten. Het personeelsplan beschrijft wat er zal veranderen voor de individuele werknemers en wordt niet vastgesteld voordat elk personeelslid de gelegenheid heeft gekregen om te reageren op het plan.

Taak van de Ondernemingsraad
Zonder advies van de OR mag een reorganisatieplan niet worden uitgevoerd. Omdat het advies van de OR van wezenlijke invloed moet kunnen zijn op het besluit, moeten decanen en directeuren zo vroeg mogelijk hun plannen melden.

Vermoed je dat er een reorganisatie op stapel staat? Neem dan contact op met je OC of een OR-lid.

Www:

De Leidraad organisatie-wijzigingen en medezeggenschap en de Regeling herplaatsing en vacaturevervulling vind je op: www.radboudnet.nl/arbeidsvoorwaarden/lokale_regelingen. Meer over arbeidsconflicten op: www.radboudnet.nl/arbeidsvoorwaarden/vm/klachten_en

De kolom

Maandelijkse column
door een OR-lid

Is de OR nuttig? Sinds de laatste overlegvergadering vraag ik mij dat af. Een week eerder was ik nog hemelhoch jauchzend vanwege het vernietigende preadvies over de reorganisatie van het Cluster Facilitair. Eindelijk liet de OR zijn tanden zien. Geen gelukkiger mens dan ik, op zo'n moment. Het was dan ook een schitterend preadvies, zowel inhoudelijk als stilistisch. Het was evident dat het College zoiets nog nooit had meegemaakt, want nog voor de week om was lag er een schriftelijke reactie. In geen van mijn acht OR-jaren heb ik het College op zo'n snelheid kunnen betrappen. De Bestuurders beloofden schriftelijk én mondeling én plechtig dat het allemaal goed zal komen. De conclusies van het preadvies blijven recht overeind, maar daar tegenover staat de plechtige belofte van het College. Ik zit al wat jaartjes in de OR. Ik geloof niet meer in beloftes. Een deel van de OR eigenlijk ook niet, maar om het betrokken personeel niet langer in onzekerheid te laten, werd voorgesteld toch in te stemmen. En zo zal het ook gebeuren, voorspel ik.

En dan de duurdere portiers van DAC, waardoor het Erasmusgebouw dreigt korter geopend te blijven. Wat een heisa! De overige Diensten hebben ook last van die duurdere portiers, maar dat is niet interessant. De OR wist al in het voorjaar van 2006 van het tekort van €929.000 bij DAC, maar dacht toen dat tekorten bij een Dienst vanzelf verdwijnen zodat Faculteiten er geen last van hebben. Kijkt de OR dan niet verder dan zijn neus lang is? Opheffen maar!

Robert Arpots (ABVAKABO)

Contactinformatie

ORKonde wordt u aangeboden door de Ondernemingsraad.

Redactie: Claudia Krops, Femke Kok, Nanne Migchels, Wilma Philipse.
www.radboudnet.nl/orkonde

Nog één week FLeX

Het Keuzemodel Arbeidsvoorwaarden FLeX is nog tot en met 30 november opengesteld. Dit model biedt de mogelijkheid bepaalde arbeidsvoorwaarden (bijvoorbeeld inkomen) te ruilen tegen andere arbeidsvoorwaarden (bijvoorbeeld extra vakantieuren of fiscaal onbelaste doelen zoals scholingskosten). FLeX is beschikbaar op het Radboudnet via www.ru.nl > 'Informatie voor medewerkers' > 'Arbeidsvoorwaarden' > 'Keuzemodel (FLeX)'

Feest in het teken van de mensenrechten

De Amnesty Studentengroep Nijmegen organiseert, in samenwerking met Studentenvakbond AKKU, op 29 november om 21.00 uur een feest om het belang van mensenrechten bij studenten onder de aandacht te brengen. Entree: gratis. Locatie: Studentencafé Piecken, Prof. Bromstraat 54. Meer informatie: Frank

van Laer, publiciteit_amnesty@hotmail.com

Cursus Onderzoeksseminar promovendi: Kwalitatieve Methodologie (MTB9021)

8 februari seminar. Doel: bespreken van methodisch-theoretische aspecten van kwalitatief onderzoek aan de hand van onderzoeksprojecten van de deelnemers, met nadruk op kwalitatieve analyse. Na de eerste bijeenkomst worden de overige vijf (een ochtend of middag in de 2-3 weken) met de deelnemers vastgesteld. Opgeven: e.vanwijk@maw.ru.nl

Lezingenreeks met rondleiding

26 november: Soeterbeek Programma De bètacanon. 'De wereld volgens natuurwetenschappers'. Rondleiding 18.30 uur, lezing 19.30 uur. RU-studenten gratis toegang. Huygensgebouw, Toernooiveld 1. www.ru.nl/betacanon

Nieuwgezicht

Naam: Hien Nguyen

Leeftijd: 36

Was: Eerste medewerker personeel en salarisadministratie op het ROC Nijmegen

Is: Senior salarisadministrateur op de afdeling P&O

Sinds: 1 mei

Is het een verschil van het ROC naar de universiteit?

"Ik vind het hier lekker informeel, net als bij het ROC. Maar het is hier wel wat complexer, geen dag is hetzelfde. In het begin kwam er een hoop op me af, maar inmiddels begin ik al wat routine te ontwikkelen."

Wat maakt deze functie interessant?

"Als het gaat om P&O dan denken de meeste mensen aan een bruto/netto-verhaal, maar het is veel meer! Ik kom door mijn werk met veel mensen in contact. Wanneer er iets mis is met je salaris dan bel je ons. Bovendien is de sfeer hier erg goed. Met negen collega's weet je goed van elkaar wat je doet. Ik zie de afdeling als een hartkloppende organisatie."

Wat houd je verder bezig?

"Ik bevind me vooral in de voetbalsfeer. Ik ben trainer geweest bij DVOL Lent, maar ik heb er nu bewust voor gekozen om het bij voetballen te houden. Vroeger was ik heel serieus, ik heb op hoog niveau gespeeld. De laatste tijd speel ik eigenlijk vooral voor de ontspanning. Ik krijg er nu juist nieuwe energie van."

En waar kun je die nieuwe energie in kwijt?

"Vooral in mijn gezin. Ik heb twee dochters. De oudste is vier en gaat sinds deze maand naar school. Dat is een heuse omschakeling. Met mijn baan heb ik de flexibiliteit om haar 's ochtends naar school te brengen. Dan werk ik gewoon wat langer door."

Algemeen

Studentenkerk

Activiteiten, Erasmuslaan 15

22 november, 19.00 uur: Omgaan met rouw en verdriet.

27 november, 17.30 uur: Hutspot of couscous?

Vanaf 3 december, 12.45 uur: Middaggetijdengebed in de advent.

4 december, 19.45 uur:

Boeddh. meditatie Tahara.

Opgeven: 3619188,

info@studentenkerk.ru.nl.

Kerkdiensten op zondag

Prof. van Weliestraat 4

25 november, 11.00 uur: Luchtige visioenen. 'In of zonder lichaam, dat weet ik niet.' Froukien Smit gaat voor.

2 december, 11.00 uur: Eerste dienst in de Advent. Hans Siemerink houdt de overweging.

om 17.00 uur: Anglican Church.

www.ru.nl/studentenkerk

Lezingen

Symposium 'Huis van de duurzaamheid'

29 november, 9.30 uur: Plenaire lezingen, werkkamers en een projectenmarkt over duurzaamheid. Thema's: energie, water, ondernemerschap, klimaat, stad en land. www.telos.nl

Lezingen Han Fortmann Centrum

23 november, 20.00 - 22.00 uur 'Alleen in onze verbeelding betreden we de vrije ruimte' lezing door Tjeu van den Berk. Plaats: Studentenkerk, Erasmuslaan 15. Kosten: € 7,50.

14 december, 20.00 - 22.00 uur 'Yin en Yang, liefde en vrij zijn' lezing door Iteke Weeda. Plaats: Studentenkerk, Erasmuslaan 15. Kosten: € 7,50. www.hanfortmanncentrum.nl

GSV-debat

21 november, 19.15 uur: 'De vrijheid van meningsuiting in het historisch debat'. www.ru.nl/GSV

Gastcollege over milieudilemma's

Dr. Jacqueline Cramer, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, geeft op 29 november van 9.30- 10.30 een gastcollege over milieudilemma's. Aula, Comeniuslaan 2.

HOVO Nijmegen

30 november, 15.45-17.30 uur: concert 'Liefdesliederen en duetten door het Gershwin Ensemble. Locatie: 'oude' Studentenkerk, Prof. van Weliestraat. Toegang € 20,- (incl. drankje). Info en aanmelden: 024-3613083 en www.ru.nl/hovo HOVO, onderdeel van RU, verzorgt hoger onderwijs in de vorm van cursussen in de regio Nijmegen.

PAOG-Heyendaal

14 december, Cursus Incidenten in de gezondheidszorg; omgang met juridische

en medisch ethische dilemma's, bestemd voor AIOS in de Onderwijs- en Opleidingsregio Oost Nederland. www.paogheyendaal.nl

Cultuur

Wintertuin op de Campus

Wintertuincolleges, 20.00u, € 2 (student) / € 5 reserveren:

www.ru.nl/cultuuroopdecampus

di 27 nov, CC3: Arjen Lubach, schrijver, tv-, radio- en theatermaker, jurylid Lama Gezocht;

wo 28 nov, CC1: Giel Beelen, Van shockjock tot BN-erl

do 29 nov, CC2: Marianne Thieme, Fractievoorzitter Partij voor de Dieren.

Literair lunchen in de Wintertuintent bij De Refter, 12.45-13.30u, € 0 incl. koek & zopie

ma 26 nov: De Mugwumps;

di 27 nov: ANS;

wo 28 nov: Op Ruwe Planken (met o.a. campusdichter Bart van Oost);

do 29 nov: Onbederf'lijk Vers en Komkommer & Kwel.

do 29 nov, 16.30u: debat Universiteitsbladen in de greep van censuur?

Aansluitend: Poetracks JR met Marten de Paepe, CultuurCafé.

www.ru.nl/cultuuroopdecampus

Open-QLustrumfeest

13 december, 21.00 uur 10-jarig bestaan QHarmony. Café Piecken.

Lustrumconcert kamerkoor Audite Nova

Op 25 november om 14.30 uur in de Antonius van Paduakerk te Nijmegen. Toegang 14,- in de voorverkoop, 16,- aan de zaal en 10,- voor studenten. Voorverkoopadres: www.auditenova.nl

Benoemingen

Mw. Dr. Helen de Hoop (Oud-Beijerland, 1964) is m.i.v. 1 december benoemd tot hoogleraar bij de Faculteit der Letteren met als leeropdracht Theoretische Taalwetenschap, in het bijzonder het raakvlak tussen syntaxis en semantiek.

Promoties & Oraties

26 november, 10.30 uur: Promotie drs. R. Robinson 'Celebrating Unions. An empirical study of notions about church marriage rituals promotores.

26 november, 13.30 uur: promotie mw drs. G.A.N. Ehlers (Man.Wet.) 'The binational city Eurode. The social legitimacy of a border-crossing town'.

26 november, 15.30 uur: Promotie drs. R. de Kort (FNWI) 'Heavily doped III-V semiconductors studied by low-temperature scanning tunneling microscopy'.

27 november, 13.30 uur: promotie mw drs. A.M. Vermeulen (Soc.Wet.) 'Reading Skills after Cochlear Implantation'.

27 november, 15.30 uur: promotie mw H. Bien (Soc.Wet.) 'On the production of morphologically complex words with special attention to effects of frequency'.

27 november, 17.15 uur: Postume promo-

tie drs. G.W.P.M. Kramer (Med.Wet.)
28 november, 10.30 uur: promotie mw
drs. M.J.M. Adriaansens (Med.Wet.)
'Nursing Education in Palliative care:
content, effects and implementation'.
28 november, 13.30 uur: promotie mw
drs. E.J.M. van den Besselaar (FWNI)
'White dwarf red dwarf binaries in the
Galaxy'.

28 november, 15.30 uur: promotie mw
drs. A. de Ridder (Man.Wet.) 'The
dynamics of alliances. A game
theoretical approach'.

29 november, 10.30 uur: promotie
drs. J.K.J. Deegens (Med.Wet.) 'Focal
Segmental Glomerulosclerosis: Pieces
of the Puzzle'.

29 november, 13.30 uur: promotie
A.J.M. Janssen 'Biochemical diagnostics
for mitochondrial (encephalo)myopathies'.
29 november, 15.45 uur: Oratie prof.
dr. T. Taris (Soc.Wet.) 'Al doende leert
men: Werkkenmerken en leergedrag op
het werk'.

30 november, 10.30 uur: promotie mw
drs. B.A. de Beer (Med.Wet.) 'From child
to adult. Otitis Media in Nijmegen'.

30 november 13.30 uur: promotie mw
A. Pleshoyano (Theologie) 'Ety Hillesum.
L'amour comme "seule solution" Une
herméneutique théologique au coeur
du mal'.

30 november, 15.45 uur: oratie de heer
prof. dr. H.L. van Kranenburg, (Man.Wet.)
'Spiegeling en daet: Management als
wetenschap'.

3 december 10.30u: promotie mr. drs.
D. Venema (Rechten) 'Rechters in
oorlogstijd. De confrontatie van de
Nederlandse rechterlijke macht met
nationaal-socialisme en bezetting'.

3 december, 13.30 uur: promotie ir.
H.J.T. Bougie (FNWI) 'On particulate
characterization in a heavy-duty Diesel
engine by time-resolved laser-induced
incandescence'.

3 december, 15.30 uur: promotie mw K.B.
Kluiwers (Med.Wet.) 'On the measurement
of recovery following hysterectomy'.

4 december, 13.30 uur: promotie mw drs.
M.M.T.J. Ouwens (Med.Wet.) 'Integrated
care for patients with cancer'.

4 december, 15.30 uur: promotie drs.
W.S. van Gils (Soc.Wet.) 'Full-time
working couples in the Netherlands.
Causes and consequences'.

5 december, 10.30 uur: promotie mw
drs. N. van Leusen (Filosofie) 'Description
Grammar for Discourse'.

5 december, 13.30 uur: promotie A.
Kamanzi (Soc.Wet.) 'Our way':
Responding to the Dutch aid in the
District Rural Development Programme
of Bukoba, Tanzania'.

5 december, 15.30 uur: promotie mw drs.
R.C. Zwart (Soc.Wet.) 'Teacher learning in
a context of reciprocal peer coaching'.

6 december, 10.30 uur: promotie mw drs.
K.T.M. van Doesum (Soc.Wet.) 'An early
preventive intervention for depressed
mothers and their infants, its efficacy
and predictors of maternal sensitivity'.

Verhuizing Centraal Magazijn

Met ingang van 2 januari 2008 verhuist het Centraal Magazijn van Toernooiveld 1 naar Thomas van Aquinostraat 5. In verband met deze verhuizing is het Centraal Magazijn gesloten van 15 december 2007 tot en met 2 januari 2008. Hierdoor kunnen in deze periode geen bestellingen verwerkt worden. Telefoon- en faxnummers blijven ongewijzigd.

PV Muziek in de pauze: Pieter Grimbergen, pianist

foto: Kees-Jan Smit

Op maandag 26 november van 12.45-13.15 uur organiseert de Personeelsvereniging weer muziek in de pauze. Dit concert is tevens het laatste concert van dit jaar. De pianist Pieter Grimbergen (1959) heeft wereldwijd vele prijzen gewonnen en is een voorstander van intieme podia en huisconcerten. Op 26 november zal hij werken vertolken van Bach, Fauré, Guastavio en Chopin.

Locatie: Aula, Comeniuslaan 2.

www.ru.nl/pv

PV: Cursussen ICT Groep Radboud

In 2008 worden er in de PV-ruimte van het Gymnasium weer diverse ICT-cursussen gegeven. Het gaat om digitale foto- en videobewerking en het bouwen van een eigen website voor starters. Bij voldoende belangstelling worden ook de volgende cursussen nog gegeven: digitale fotobewerking voor gevorderden, basis computergebruik en basis internetgebruik. Niet-leden dienen zich voor deelname aan deze cursussen als PV-lid aan te melden.

www.ru.nl/pv

Denken met de pen

27 november, 20.00 uur: Marjolijn Februari en Paul van Tongeren over filosofie en literatuur in de reeks Radboud Reppen en Roeren i.s.m. de Personeelsvereniging Radboud.

www.ru.nl/denkenmetdepen

Vacatures

Kijk voor vacatures en uitgebreide informatie op: www.ru.nl/vacatures

Deze week onder meer:

- Medewerker mediatechniek (1,0 fte)
Dienst Accommodatiemanagement
- Medewerker studentenzaken (0,6 fte)
Faculteit der Rechtsgeleerdheid
- Promovendus 'Stijl en Overtuigingskracht: Taalintensiteit' (1,0 fte)
Faculteit der Letteren
- Research Assistant (1,0 fte)
F.C. Donders Centrum

Voor interne vacatures, kijk op www.radboudnet.nl/vacatures

Colofon

Vox is het tweewekelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Comeniuslaan 6. Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Fax: 024-3612874.

E-mail: redactie@vox.ru.nl. E-mail Vox Campus:

voxcampus@communicatie.ru.nl

studenten: www.voxlog.nl

medewerkers: www.radboudnet.nl/vox-online

Redactie: Patricia Veldhuis (hoofdredacteur),

Carin Bökkerink (Vox Campus), Paul van den

Broek, Anne Dohmen (eindredactie), Rob

Goossens, Marjolein Pijnappels, Martine Zuidweg

Medewerkers: Stephan L. Borggreve, Anouk

Broersma, Gaby van Cauil, Jacqueline van

Dongen, Jaap Godrie, Alex van der Hulst,

Roel Neijts, Oscar Paling, Bea Ros,

Ilse Schuurmans, Teun Verberne, Ruud Vos,

Ron Welters, Anna van de Weygaert,

Christiaan de Wit

Columnisten: Mgt, Peter van der Heiden

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Duncan

de Fey, Erik van 't Hullenaar, Marco Ticheler,

Gerard Verschooten

Illustraties: Miesjel van Gerwen, Merlijn Draisma,

Michiel Vijselaar

Redactieraad: drs. R. van den Brink, prof. dr.

F. Corstens, dr. E. Denessen, dr. J. Linssen,

W. Scholten, prof. mr. P.J.P. Tak, J. de Vos

Vormgeving en opmaak: Nies en Partners bno,

Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet 023-5714745,

zandvoort@bureauvanvliet.com. Redactie Vox

024-3612112, advertentie@vox.ru.nl.

Abonnementen: Personeelsleden, studenten:

€ 25,- o.v.v. student- of personeelsnummer

Overigen: € 35,- over te maken op gironummer

2367526 o.v.v. Stg. KU Radboud Universiteit

Nijmegen Vox.

Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie

Vox, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen,

tel: 024 - 3615984

Druk: Thieme MediaCenter Nijmegen

Foto omslag: Vijselaar en Sixma

Foto omslag: Vijselaar en Sixma

Foto omslag: Vijselaar en Sixma

Vox Campus

Vox Campus verschijnt in Vox onder verantwoordelijkheid van de afdeling Communicatie van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie: Carin Bökkerink (coördinatie),

Kelly Huijsmans, Karen Thoms

Redactieadres: Comeniuslaan 6, Postbus 9102,

6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@communicatie.ru.nl

De deadline voor het aanleveren van berichten in

Vox Campus is woensdag om 14.00 uur in de

week voor verschijning. De volgende Vox Campus

verschijnt op donderdag 6 december.

Remco Robinson (28) promoveert 26 november op de vraag wat trouwen voor de kerk tegenwoordig nog te betekenen heeft. Hij is pastoor én zelf getrouwd met Ank (32). Ze wonen samen met hun kinderen Heleen (4) en Nora (2) en hond Max.

Huisgenoten

Remco: *terwijl Ank een huilende Nora kalmeert*
 “Mensen trouwen nu op een andere manier dan vijftig jaar geleden. Wat verandert er nog als je eerst jarenlang samenwoont en dan trouwt?”

Ank: “Wij zijn in 2002 getrouwd. Dus dit is een jubileumjaar voor ons.”

Remco: “24 mei toch?”

Ank: “Zeg ik niet. Hoor je zelf te weten.”

Heleen komt beneden. Remco knuffelt zijn slaperige dochter.

Remco: “Heleen gaat sinds kort naar school.”
Tegen Heleen: “Het is wel even wennen hè?”

Ank: “Een Rooms-katholieke pastoor mag niet trouwen. Remco is een Oud-katholiek.”

Remco: “Ik wilde al pastoor worden voor ik Ank leerde kennen. Gelukkig wist ik al dat ik de keuze tussen vrouw of pastoor nooit zou hoeven maken.”

Ank: “We leerden elkaar kennen tijdens onze studie, theologie. Zelf ben ik van de Anglicaanse kerk.”

Remco: “Ik zou nooit trouwen met een ongelovige vrouw. Mijn partner moet snappen waarom mijn ambitie binnen de kerk ligt. En waarom ik daarvoor bepaalde offers maak, zoals een lager salaris en weinig promotiemogelijkheden.”

Ank: “Onze kinderen krijgen een christelijke opvoeding en gaan naar een christelijke school.”

Remco: “We zijn voor Heleen wel zes of acht scholen langs geweest. Het moest een school zijn die wél christelijk is, maar voor ons

theologen ook nog te pruimen.”

Heleen: “Mama, je hebt een vlek op je broek.”

Ank: “Oei! Ga ik meteen even fatsoenlijke schoenen aantrekken voor de foto.”

Remco: “Elke dag voor het eten mogen de kinderen een kaars aansteken en een liedje uitkiezen. Daarna volgt er een geïmproviseerd gebed en mogen ze voor iemand bidden. Dat zijn altijd dezelfde: opa, oma en mijn schoonzusje.”

Ank: “Ook als ze er zelf bij zitten, haha.”

Remco: “Het zou jammer zijn als ze zich later van het geloof afkeren, maar het blijven je kinderen.”

Ank: “Doordat wij allebei zoveel met de kerk bezig zijn, is het risico dat ze er een hekel aan krijgen. Maar ach, ik ben niet bang dat ze naar de hel gaan als ze niet geloven.”

Remco: “Neel!”

De familie Robinson woont in de pastorie naast de Sint Willibrordusparochie in Arnhem. Er moet nog een hoop aan het huis gebeuren, maar het is een gezellige chaos van speelgoed, boeken en kinderen. “Veel mensen vinden het maken van een keuze tegenwoordig eng”, zegt Ank. “Wij niet.” Remco: “Ik wilde een beslissing nemen, niet meer twijfelen aan de relatie. Ik wist: dit wil ik, klaar.” En dus vroeg hij Ank op 23-jarige leeftijd ten huwelijk. /AD, fotografie: Bert Beelen

*Ook met je huisgenoten in Vox?
 Mail naar redactie@vox.ru.nl*

